

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVA QEVERIA E KOSOVËS-VLADA KOSOVA-GOVERNMENT OF KOSOVA MINISTRIA E SHËNDETËSISË-MINISTARSTVO ZDRAVLJA-MINISTRY OF HEALTH	
Njesia Org. Org.-Jedinitca Org Unit	02
Nr. Prot. Broj Prot. Prot.No.	05-5127
Nr. i faqevë Br. stranica No. pages	- 61 -
Data Datum Date	25, 09, 2019
Prishtinë / a	

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

Ministra e Shëndetësisë/Ministarstva Zdravstva/Ministry of Health
Zyra e Sekretarit të Përgjithshëm/Ured Generalnog Sekretara/Office of General Secretary

Prishtinë
24/09/2019

Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë së Shëndetësisë, duke marrë parasysh nenin 18 të Ligjit nr. 06/L-113 për organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore dhe të agjencive të pavarura të Republikës së Kosovës, (Gazeta Zyrtare, Nr. 7 / 01 Mars 2019), duke u bazuar në nenin 17 (paragrafi 5 dhe 6) të Rregullores nr. 02/2011 për fushat e përgjegjësisë administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive (22/03/2011), dhe në pajtim me nenin 5 (paragrafi 5.4. c) të Rregullores 2001/19 për Degën e Ekzekutivit, me qëllim të zbatimit të Vendimit të Ministrit të shëndetësisë me Nr. 43/2019 të dt. 20/09/2019 për miratimin e Listës së barnave esenciale e cila mbulohet nga buxheti i Republikës së Kosovës, nxjerr:

Qarkore Informative Nr. 03/2019

Për:

- *Shërbimin Spitalor Klinik dhe Universitar të Kosovës;*
- *Inspektoratin shëndetësor;*
- *Inspektoratin farmaceutik;*
- *Fondin e Sigurimeve Shëndetësore;*
- *Agjencinë e Kosovës për Produkte dhe Pajisje Medicinale;*
- *Institutin Kombëtar për Shëndetin Publik të Kosovës;*
- *Qendrën Kombëtare për Transfuzionin e Gjakut të Kosovës;*
- *Divizionin Farmaceutik në Msh;*
- *Divizionit e Prokurimit në Msh;*
- *Divizionin e Kujdesit Parësor;*
- *Drejtoritë Komunale për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale*
- *Drejtoritë e qendrave kryesore të Mjekësisë Familjare*

Cc: Z. Uran Ismaili, Ministër i Shëndetësisë
 Bordin Drejtues të SHSKUK-së;
 Bordin Drejtues të FSSH-së;

Qëllimi: Zbatimi i Listës së Barnave Esenciale (pjesa e produkteve mjekësore) e cila mbulohet nga buxheti i Republikës së Kosovës;

Obligohen: Të gjitha Institucionet shëndetësore të marrin të gjitha masat e duhura për realizimin/zbatimin e Listës esenciale;

Pjesë e kësaj Qarkoreje është Shtojca 1 me të cilin është përcaktuar Lista e Barnave Esenciale (pjesa e produkteve mjekësore) e cila mbulohet nga buxheti i Republikës së Kosovës;

Dr. Naim Bardiqi
Sekretar i Përgjithshëm, MSH

Shtojca 1: Lista e barnave esenciale (pjesa e produkteve mjekësore) e cila mbulohet nga buxheti i Republikës së Kosovës;

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVA	
QEVERIA E KOSOVËS-VLADA KOSOVA-GOVERNMENT OF KOSOVA	
MINISTRIA E SHËNDETËSISË-MINISTARSTVO ZDRAVSTVA-MINISTRY OF HEALTH	
Njësi Org. Org. Jedinica Org. Unit	01
Nr. Prot. Broj Prot. Prot. No	65-5046
Nr. J. faqevë Br. stranica No. pages	203
Data: Datum: Date:	20/09/2019
Prishtinë / e	

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government

Ministria e Shëndetësisë-Ministarstvo Zdravstva-Ministry of Health
Zyra e Ministrit/Ured Ministra/Office of the Minister

Nr. 43/2019
Datë: 20.09.2019

Ministri i Ministrisë së Shëndetësisë,
Në mbështetje të nenit 145(pika 2) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës;
Duke marrë parasysh nenet 10 dhe 11 Ligjit nr. 06/L-113 për organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore dhe të agjencive të pavarura të Republikës së Kosovës, (Gazeta Zyrtare, Nr. 7 / 01 Mars 2019), Duke u bazuar në Nenin 8(paragraf 1.4) dhe Shtojcën 9 paragrafi ii të Rregullores nr.02/2011 për fushat e përgjegjësisë administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive(22.03.2011), Neni 3, paragrafi 1.19 i Ligji Nr.04/L-125 Për Shëndetësi, nxjerr:

V E N D I M

- I. Miratohet Lista e Barnave Esenciale (pjesa e produkteve mjekësore) e cila mbulohet nga buxheti i Republikës së Kosovës;
- II. Anulohet Lista e barnave Esenciale e vitit 2013 sa i përket produkteve mjekësore;
- III. Mbetet në fuqi lista për material harxhues, pajisje mjekësore, material diagnostik dhe asistiv;
- IV. Pjesë e këtij vendimi është Shtojca I me të cilin është përcaktuar Lista e Barnave Esenciale (pjesa e produkteve mjekësore) e cila mbulohet nga buxheti i Republikës së Kosovës;
- V. Obligohet Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë së Shëndetësisë t'i njoftojë të gjitha institucionet për zbatimin e listës së barnave esenciale;
- VI. Vendimi hyn në fuqi ditën e nënshkrimit.

Uran Ismaili
Ministër i Shëndetësisë

Vendimi i dërgohet:

- *Zëvendësministrave të MSH;*
- *Sekretarit të Përgjithshëm MSh;*
- *Inspektoratin shëndetësor;*
- *Fondit të sigurimeve shëndetësore;*
- *SHSKUK;*
- *AKPPM;*
- *IKSHPK;*
- *QKTGJK;*
- *Divizionit farmaceutik;*
- *Divizionit të prokurimit;*
- *Divizionit të kujdesit parësor;*
- *Departamentit ligjor;*
- *Departamentit të Administratës së MSH-së,*
- *Arkivit të MSH.*

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVA QEVERIA E KOSOVËS-VLADA KOSOVA-GOVERNMENT OF KOSOVA MINISTRIA E SHËNDETËSISË-MINISTARSTVO ZDRAVSTVA-MINISTRY OF HEALTH	
Njësia Org Org. Jedinica Org. Unit	02
Nr. Prot. Broj Prot. Prot. No.	05-50.30
Nr. ffaqeve Br. stranica No. pages	-04-
Data Datum Date	20.09.2019
Prishtinë / a	

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government

MINISTRIA E SHËNDETËSISË/MINISTARSTVO ZDRAVSTVA/MINISTRY OF HEALTH
Zyra e Sekretarit të Përgjithshëm/ Ured Generalnog Sekretara/ Office of the Secretary General

LISTË DISTRIBUIMI/ CIRKULARNO PISMO/ ROUTING SLIP

REFERENCË:	
PËR/ZA/TO:	Z Uran Ismaili, Ministër i Shëndetësisë
CC:	
PËRMES/PREKO/THROUGH:	
NGA/OD/FROM:	Dr Naim Bardiqi, Kryesues i komitetit teknik për përpilimin e Listës së produkteve mjekësore dhe materialeve shpenzuese.
TEMA/SUBJEKAT/SUBJECT:	Rekomandim për aprovim të Listës ë barnave esenciale.
Nr. i zyrës: Br. kancelarije: Room No.:	116
Lokacioni: Kucni: Extension:	MSH
Data: Datum: Date:	19/09/2019
PËR AKTIVITET/ZA AKTIVNOST/FOR ACTION	☐
PËR MIRATIM/ZA USVAJANJE/FOR APPROVAL	☒
PËR NËNSHKRIM/ZA POTPIS/FOR SIGNATURE	☐
PËR KOMENTE/ZA KOMENTARE/FOR COMMENTS	☐
A MUND TË DISKUTOJMË/DALI MOZEMO RASPRAVLJATI/MAY ËE DISCUSS	☐
VËMENDJA JUAJ/VASA PAZNJA/YOUR ATTENTION	☐
SIPAS DISKUTIMIT/KAKOJE RASPRAVLJENO/AS DISCUSSED	☐
SIÇ ËSHTË KËRKUAR/KAKO JE ZATRAZENO/AS REQUESTED	☒
SHËNIM DHE PËRGJIGJE/BELESKA I ODGOVOR/NOTE AND RETURN	☐
PËR INFORMIMIN TUAJ/ZA VASU INFORMACIJU/FOR YOUR INFORMATION	☒
AFATI/KRAJNI ROK/DEADLINE	

I nderuari z. Ministër,

Komiteti teknik për përpilimin e Listës Esenciale të produkteve mjekësore dhe materialeve shpenzuese (LBE), sipas propozimeve të institucioneve shëndetësore, i themeluar me vendimin tuaj nr. 37/18, 05-5259, datë 6 gusht 2018, pas një punë intenzive, profesionale dhe transparente ka hartur Listën e re të Barnave esenciale, të cilën e ka miratuar me konsensus të plotë në takimin e tij të 20-të, të mbajtur me datë 18 shtator 2019.

Finalizimi dhe miratimi i kësaj liste nga Komiteti teknik është arritur pas një pune më shumë se një vjeçare gjatë të cilës anëtarët e Komitetit teknik, të mbështetur nga Sekretaria teknike e Komitetit, kanë shqyrtuar qindra propozime për përfshirje të barnave, materialeve shpenzuese dhe pajisjeve në Listën e produkteve Esenciale të dhëna nga: Shërbimi Spitalor dhe Klinik Universitar i Kosovës (SHSKUK: QKUK dhe spitalet e përgjithshme); Kujdesi Parësor Shëndetësor; subjektet (kompanitë) farmaceutike; shoqatat profesionale; shoqatat që përfaqësojnë kategori të pacientëve me sëmundje të ndryshme si dhe propozime individuale të profesionistëve shëndetësor, qytetarëve apo edhe vet pacientëve, me qëllimin që Lista e re e Barnave Esenciale të jetë sa më gjithëpërfshirëse që reflekton nevojat kryesore të popullatës për barna cilësore, të sigurta dhe kost-efektive.

Komiteti teknik ka vendosur që në Listën e Barnave Esenciale të përfshihen: Propozimet për barna të reja për të gjitha kategoritë e patologjive; propozimet për materiale shpenzuese; propozimet për sëmundje të rralla dhe sklerozën multiple; propozimet për dializë; propozimet për insulina; propozimet për citostatikë; propozimet për barnat që janë pjesë e Udhërrëfyesve klinikë, të miratuar me vendim të Ministrit të Shëndetësisë dhe propozime për terapi të reja efektive të bazuara në dëshmi shkencore.

Pas shqyrtimit të aplikacioneve nga Komiteti teknik, propozimet e dhëna janë agreguar në Listën e Barnave Esenciale, sipas modelit të OBSH-së, edicioni i 21-të, duke u përmbledhur në një listë të vetme brenda të cilës janë përfshirë:

- Barnat nga Lista në fuqi e OBSH-së;
- Produkte nga Lista e Barnave Esenciale në fuqi (2012);
- Propozimet e reja nga të gjitha palët për përfshirje në këtë listë me arsyetimet përkatëse profesionale.

Komiteti, për t'i përfshirë në listë propozimet ka marrë në konsideratë elementet kritike si:

- Rëndësinë e barit për shëndetin publik
- Efikasitetin klinik
- Sigurinë e barit të propozuar
- Kosto-efektivitetin, etj.

Komiteti ka punuar që LBE, t'i përgjigjet buxhetit të ndarë për barna dhe material shpenzues në kuadër të buxhetit të shëndetësisë.

Lista që ju paraqesim për miratim paraqet Listën bazike të Barnave Esenciale që paraqet një listë të nevojave minimale të barnave bazike kryesore të sistemit shëndetësor, efikase, të sigurta dhe kost-efektive, të përzgjedhura bazuar në rëndësisë aktuale të shëndetit publik si dhe kosto efektivitetin sipas metodologjisë së OBSH dhe, gjithashtu edhe Listën plotësuese apo komplementare të Barnave Esenciale, e cila përfshin barna të cilat konsiderohen se i plotësojnë

kriteret për të qenë esenciale, mirëpo në bazë të prioritizimit kanë mbetur në këtë kategori duke u bazuar në buxhetin aktual të dedikuar për këtë qëllim. Furnizimi me këto produkte mund të bëhet nëse do të ketë ndryshime –shtëm të buxhetit apo nëse barnat bazike mund të sigurohen me çmime më të lira, me ç'rast pjesa e liruar e buxhetit mund të dedikohet për ndonjë nga këto barna.

Lista e Barnave ka qenë pjesë e diskutimeve publike sipas Rregullores së Qeverisë së Republikës së Kosovës për dokumentet strategjike, duke marrë gjithashtu edhe opinionin e Grupit të MSH-së për kostim të politikave të reja si dhe opinionet e Departamentit Ligjor dhe të Departamentit të Integritimeve Evropiane të MSH-së.

Krahasuar me Listën e Barnave Esenciale të vitit 2012, LBE e re ka sjellë një varg përparësish. Lista e re ka brenda vetes rreth 100 barna të reja dhe përparësi të tjera krahasuar me listën në fuqi, pasi që, ndër të tjera bën kalimin në formatin e plotë të OBSH-së; eliminon interpretimet e gabuara të specifikacioneve që në të kaluarën kanë sjellë probleme të shumta në kontraktim; ridizajnon listën e antibiotikëve sipas klasifikimit të ri të OBSH – AWARE (Access – Éatch and Reserve); plotëson listën me barna për përdorim në Onkologji, Hematologji e fusha të tjera; përfshin barna për sëmundjet e rralla si dhe shumë risi, të cilët do t'i kontribuojnë rregullimit të sektorit farmaceutik dhe një furnizimi më të qëndrueshëm të sektorit shëndetësor publik.

Gjatë hartimit të Listës së Barnave Esenciale, Komiteti teknik ka pasur mbështetjen e ekspertëve të Organizatës Botërore të Shëndetësisë nga Zyra Qendrore e OBSH-së në Gjenevë, Zyra Rajonale për Evropë dhe Zyra e OBSH-së në Prishtinë.

Për të parandaluar çfarë do forme apo manifestimit të konfliktit eventual të interesit të anëtarëve të Komitetit, që në takimin inaugurues të tij, anëtarët e Komitetit janë vënë në dijeni për obligimet dhe detyrimet që rrjedhin nga Ligji nr. 06/L-011 për parandalimin e konfliktit të interesit në ushtrimin e funksioneve publike, përmes nënshkrimit të Deklaratës mbi Konfliktin e Interesit.

Krejt procesi është shoqëruar me një transparencë, duke i dhënë mundësi shoqërisë civile dhe palëve të tjera të interesuara që ta monitorojnë nga afër procesin, duke marrë pjesë si vëzhgues në mbledhjet dhe punëtoritë e Komitetit, ndërkohë që, publikut i janë vënë në dispozicion, përmes ueb faqes së MSH-së dhe formave të tjera të komunikimit, dokumente të rëndësishme dhe informacione me kohë për ecurinë e procesit.

Furnizimi i sigurt dhe i qëndrueshëm me barna dhe pajisje medicinale esenciale është një nga çështjet e rëndësishme të shërbimeve cilësore shëndetësore në institucionet shëndetësore publike.

Revidimi i LBE, bashkë me miratimin e UA për rregullimin e çmimit të barnave dhe pajisjeve medicinale, paraqesin në fakt thelbin e zhvillimit të reformës në sektorin farmaceutik në Kosovë. Revidimi i Listës së Barnave Esenciale është bërë me përkushtim maksimal, përgjegjësi, analizë të zhvillimeve në industrinë farmaceutike, transparencë dhe llogaridhënie. Synimi është i qartë

që Lista e Barnave Esenciale të përmbush nevojat prioritare të kujdesit shëndetësor të popullatës me një kosto të përballueshme.

Prandaj, duke miratuar Listën e Barnave Esenciale këtë listë, MSh i jep një shtytje të madhe procesit të reformave në sektorin farmaceutik dhe në krejt sistemin shëndetësor në përgjithësi, ndërsa si politikë e re, revidimi i LBE-së paraqet një aktivitet të rëndësishëm në kuadër të angazhimeve për zbatimin e objektivit kryesor të Strategjisë Sektoriale Shëndetësore dhe Planit të Veprimit (2018-2021) – ruajtjes dhe përparimit të shëndetit të popullatës.

Pas miratimit të Listës së barnave Esenciale, Komiteti do të vazhdojë punën në finalizimin e draft-listës së pajisjeve esenciale (ku përfshihet edhe materiali shpenzues medicinal), Listës së produkteve diagnostike dhe Listës së pajisjeve Asistive esenciale.

Me respekt,

Bashkëngjitur:

Lista e Barnave Esenciale

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada- Government

Ministria e Shëndetësisë - Ministarstvo Zdravstva - Ministry of Health

Lista e Barnave Esenciale

Botimi i katërt

Prishtinë, shtator 2019

FJALA E MINISTRIT TË SHËNDETËSISË

Kemi ardhur në fund të një procesi të gjatë, të mundimshëm, por jashtëzakonisht të rëndësishëm për sektorin e shëndetësisë, për profesionistët shëndetësorë, dhe në veçanti për pacientët tanë.

Pas një pune intenzive, profesionale dhe transparente, para jush keni Listën e re të Barnave Esenciale të Kosovës të hartuar nga Komiteti për revidimin e Listës së Barnave Esenciale në Kosovë.

Në fillim të mandatit tim si ministër kur e kam kuptuar se kjo listë nuk është përditësuar që nga viti 2012 – e kam vënë menjëherë si prioritet revidimin e saj, i bindur se mungesa e përditësimit të një dokumenti kaq të rëndësishëm është një barrë e rëndë për sektorin e shëndetësisë, shëndetin, ekonominë dhe mirëqenien e qytetarëve tanë.

Për afro 7 vjet – qytetarët tanë janë ballafaquar me mungesë të barnave adekuate për trajtimin e sëmundjeve të tyre; profesionistët shëndetësorë nuk kanë mundur të përshkruajnë barnat më të reja për pacientët; si dhe Ministria e Shëndetësisë, shteti jonë, ka vuajtur nga mungesa e kësaj liste që ka rënduar të gjithë popullatën.

Sot – me aprovimin e kësaj liste – ne po u dalim në ballë përgjegjësive tona institucionale dhe pas një kohe të gjatë po krijojmë një mburojë financiare të mirëfilltë për popullatën tonë.

Lista e re e Barnave Esenciale është produkt i punës profesionale dhe ekspertizës ndërkombëtare e vendore, profesionistëve shëndetësorë, pacientëve dhe shoqatave të tyre. Për herë të parë, hartimi i Listës është bërë me ndihmën dhe nën monitorimin e Organizatës Botërore të Shëndetësisë, shoqërisë civile dhe Agjencisë kundër Korrupsionit.

Kjo Listë përveç që do të sigurojë barnat më të mira për popullin tonë, krijon një mburojë financiare për ta dhe ndalë varfërimin e tyre që ka ndodhur deri më sot.

Finalizimi dhe miratimi i Listës nga Komiteti teknik është arritur pas një pune më shumë se një vjeçare gjatë të cilës anëtarët e Komitetit kanë shqyrtuar qindra propozime nga profesionistët e të gjitha niveleve të kujdesit shëndetësor, shoqatat që përfaqësojnë kategori të pacientëve me sëmundje të ndryshme si dhe vet pacientët.

Synimi ynë si politikë-bërës dhe i Komitetit si menaxhues i procesit ka qenë që Lista e re e Barnave Esenciale të jetë sa më gjithëpërfshirëse dhe popullatës sonë t'i mundësojë që nga tash e tutje, të përdor barna cilësore, të sigurta dhe kost-efektive.

Kjo listë, e cila ka mbi 100 produkte të reja, është hartuar duke marrë në konsideratë edhe analizën e zhvillimeve në industrinë farmaceutike, transparencën dhe llogaridhënien. Për më tepër, lista do

të ndihmojë që të eliminohen interpretimet e gabuara të specifikimeve që në të kaluarën kanë sjellë probleme të shumta në procesin e prokurimit.

Për herë të parë, përmes nënshkrimit të Deklaratës mbi Konfliktin e Interesit, është parandaluar çfarëdo forme apo manifestim i konfliktit eventual të interesit nga anëtarët e Komitetit.

Revidimi i LBE, bashkë me miratimin e UA për rregullimin e çmimit të barnave dhe pajisjeve medicinale, paraqesin në fakt thelbin e zhvillimit të reformës në sektorin farmaceutik në Kosovë.

Me miratimin e kësaj liste, ne po i japim një dimension të ri reformave në sektorin farmaceutik dhe në krejt sistemin shëndetësor në përgjithësi, në funksion të zbatimit të misionit kryesor të Ministrisë së Shëndetësisë që është – ruajtja dhe përparimi i shëndetit të popullatës.

Me miratimin e Listës Esenciale-komponentin e barnave, Komiteti do të vazhdoj punën e tij në hartimin listave të veçanta për pajisje esenciale ku hyjnë edhe materialet shpenzuese; listën e produkteve diagnostike dhe listën e pajisjeve asistive, me qëllim që të kemi një përgjigje adekuate për të gjitha llojet e produkteve që përdoren në mjekësi.

Në fund falënderoj Komitetin teknik dhe Zyrën Qendrore të OBSH-së në Gjenevë dhe atë në Prishtinë, për përkrahjen në hartimin e kësaj liste e cila tash e tutje do të përditësohet sipas praktikave që i ka kjo organizatë.

Faleminderit!

Uran Ismaili,

Ministër i Shëndetësisë

Përmbajtja

FJALA E MINISTRIT TË SHËNDETËSISË.....	2
Përmbajtja	4
Përmbledhja ekzekutive	5
Përbërja e Komitetit teknik	6
Sekretaria	7
Përfaqësuesit nga OBSH.....	7
Deklarata e Konfliktit të Interesit	8
Shkurtesat e përdorura	9
Hyrje	11
Objektivat.....	13
Aprovimi i vendimit.....	13
Sesioni i hapur.....	14
Çështjet e përgjithshme.....	15
Përafrimi i Listës së Barnave Esenciale dhe udhëzimeve të MSH.....	15
Formati i ri i listës.....	15
Rritja e mundësive për përballimin e barnave me çmim të lartë	15
Propozimi për listën diagnostike dhe listat e tjera	20
Përmbledhje	21
Drafti parafinal.....	21
Diskutimi publik	24
Aprovimi i listës.....	24
Përparësitë me listën e re të barnave esenciale	25
Kronologjia sipas grupeve të produkteve dhe mbi 100 barna të shtuara	26
Konsultimet publike dhe transparenca.....	27
Tabelat.....	29

Përmbledhja ekzekutive

Komiteti teknik për përpilimin e Listës Esenciale të produkteve mjekësore dhe materialeve shpenzuese (LBE), sipas propozimeve të institucioneve shëndetësore, i themeluar me vendim të Ministrisë të Shëndetësisë më 6 gusht 2018, në periudhën 13 gusht 2018-21 mars 2019 ka shqyrtuar qindra propozime për përfshirje të barnave, materialeve shpenzuese dhe pajisjeve në Listën e produkteve Esenciale të dhëna nga: Shërbimi Spitalor dhe Klinik Universitar i Kosovës (SHSKUK: QKUK dhe spitalet e përgjithshme), subjektet (kompanitë) farmaceutike; shoqatat profesionale, shoqatat që përfaqësojnë kategori të pacientëve me sëmundje të ndryshme si dhe propozime individuale të profesionistëve shëndetësor, qytetarëve apo edhe vet pacientëve. Pas shqyrtimit të aplikacioneve nga Komiteti teknik, pasi të njëjtat paraprakisht janë pranuar dhe përpunuar nga Sekretaria e Komitetit, propozimet e dhëna janë agreguar në Listën e Barnave Esenciale, sipas modelit të OBSH-së, edicioni i 21-të, duke u përmbledhur në një listë të vetme brenda të cilës janë përfshirë:

- Barnat nga Lista në fuqi e OBSH-së;
- Produkte nga Lista e Barnave Esenciale në fuqi (2012);
- Propozimet e reja nga të gjitha palët për përfshirje në këtë listë me arsyetimet përkatëse profesionale.

Komiteti, për t'i përfshirë në listë propozimet ka marrë në konsideratë elementet kritike si:

- Rëndësinë e barit për shëndetin publik
- Efikasitetin klinik
- Sigurinë e barit të propozuar
- Kosto-efektivitetin, etj.

Komiteti ka vendosur që në Listën e Barnave Esenciale të përfshihen: Propozimet për barna të reja për të gjitha kategoritë e patologjive; propozimet për materiale shpenzuese; propozimet për sëmundje të rralla dhe sklerozën multiple; propozimet për dializë; propozimet për insulina; propozimet për citostatikë; propozimet për barnat që janë pjesë e Udhërrëfyesve klinikë, të miratuar me vendim të Ministrisë të Shëndetësisë etj., dhe të cilat do të grupohen si vijon:

1. Lista e Barnave Esenciale
2. Lista e pajisjeve esenciale (ku përfshihet edhe materiali shpenzues medicinal)
3. Lista e produkteve diagnostike
4. Lista e pajisjeve asistive esenciale

Komiteti ka punuar që LBE, t'i përgjigjet buxhetit të ndarë për barna dhe material shpenzues në kuadër të buxhetit të shëndetësisë.

Lista e pjesëmarrësve

Përbërja e Komitetit teknik

Dr. Naim Bardiqi, MSH-Kryesues
Mr. Ph. Fatbardha Murtezi, MSH, anëtar
Dr. Albana Sahiti-Morina, anëtar
Mr. Ph. Hilmi Shala, SP Gjakovë, anëtar
Dr. Gazmend Spahiu, QKUK, anëtar
Dr. Agreta Gecaj-Gashi, QKUK, anëtar
Dr. Basri Lenjani, QKUK, anëtar
Dr. Tefik Bekteshi, QKUK, anëtar
Dr. Adem Gërbolar, QKUK, anëtar
Dr. Leandrit Bejtullahu, QKUK, anëtar
Dr. Hajdin Thaçi, QKUK, anëtar
Dr. Adem Miftari, QKUK, anëtar
Dr. Agron Bytyqi, QKUK, anëtar
Dr. Armend Kërveshi, QKUK, anëtar
Dr. Frederik Çuperjani, QKUK, anëtar
Dr. Luan Jaha, QKUK, anëtar
Dr. Merkur Dobroshti, QKUK, anëtar
Dr. Abdullah Shaqiri, QKUK, anëtar
Dr. Sabit Mehmeti, QKUK, anëtar
Dr. Aida Polloshka, QKUK, anëtar
Dr. Jehona Ismaili, QKUK, anëtar
Dr. Venera Hasangjekaj, QKUK, anëtar
Dr. Merita Emiri, QKUK, anëtar
Dr. Albina Ponosheci-Biçaku, QKUK, anëtar
Dr. Shaban Mecinaj, QKUK, anëtar
Dr. Virgjina Hasbata, QKUK, anëtar
Dr. Teuta Kamberi-Krasniqi, QKUK, anëtar
Dr. Fakir Spahiu, QKUK, anëtar
Dr. Sadik Kelmendi, QKUK, anëtar
Dr. Bujar Gjickolli, QKUK, anëtar
Dr. Shemsedin Sadiku, QKUK, anëtar
Dr. Ekrem Hyseni, QKUK, anëtar
Dr. Ilir Kurtishi, QKUK, anëtar
Dr. Elton Bahiri, QKUK, anëtar
Dr. Edmond Komoni, QKUK, anëtar
Dr. Valon Krasniqi, QKUK, anëtar

Mr. Ph. Granita Selimaj, AKPPM, anëtar
Dr. Ibrahim Rudhani, QKUK, anëtar
Mr. Ph. Amir Keka, FSSH, anëtar
Dr. Isme Humolli, IKSHKP, anëtar
Dr. Lul Raka, IKSHKP, anëtar
Dr. Adnan Biçku, OMK, anëtar
Dr. Ph. Arianit Jakupi, OFK, anëtar
Z. Xhemajl Dugolli, OIK, anëtar
Dr. Lumbardh Bytyqi, PRAK, anëtar
Dr. Rukije Mehmeti, QKUK, anëtar
Dr. Milazim Gjocaj, Departamenti i Shëndetësisë në Burgje

Sekretaria

Dr. Faik Hoti, Ministria e Shëndetësisë
Mr.Ph. Amir Keka, Fondi i Sigurimit Shëndetësor
Mr. Ph. Fatbardha Murtezi, Ministria e Shëndetësisë
Znj. Minire Kazazi, Ministria e Shëndetësisë
Z. Lulzim Uka, Ministria e Shëndetësisë

Përfaqësuesit nga OBSH

Nicola Magrini – OBSH, Zyra Qendrore, Gjenevë
Lorenzo Moja - OBSH, Zyra Qendrore, Gjenevë
Hanne Bak Pedersen – OBSH, Zyra Rajonale për Europë
Jane Robertson – OBSH, Zyra Rajonale për Europë
Guillaume Dedet – OBSH, Zyra Rajonale për Europë

Falënderime

Dr. Ardita Tahirukaj – Zyra e OBSH në Prishtinë

Ekipi redaktues [Botimi i katërtë]

Arianit Jakupi
Valdet Hashani
Faik Hoti
Lulzim Uka
Amir Keka

Deklarata e Konfliktit të Interesit

Sikurse në fusha të tjera, edhe në shëndetësi konflikti i interesit ekziston si formë e ndërveprimit njerëzor, qoftë në nivel individual apo edhe institucional. Me qëllim të parandalimit të ndonjë manifestimi apo ndërveprimit të tillë, gjatë procesit të përpilimit të Listës së Barnave Esenciale, për të shmangur situatat që ndonjëri nga anëtarët e Komitetit të gjendet para një konflikti të mundshëm të interesit, ata janë vënë në dijeni për obligimet dhe detyrimet që rrjedhin nga Ligji nr. 06/L-011 për parandalimin e konfliktit të interesit në ushtrimin e funksioneve publike, përmes nënshkrimit të Deklaratës mbi konfliktin e interesit.

Përmes nënshkrimit të Deklaratës mbi konfliktin e interesit, anëtarët e Komitetit teknik kanë deklaruar se i njohin ndalimet e përcaktuara me këtë ligj dhe se marrin zotimin se gjatë procesit të përpilimit të Listës së Barnave Esenciale, në rast të shfaqjes apo paraqitjes së ndonjë situatë të mundshme të konfliktit të interesit, do të deklarojnë dhe do të marrin masa për ta evituar atë, sipas detyrimeve nga neni 6, 8 dhe 17 i Ligjit për parandalimin e konfliktit të interesit në ushtrimin e funksioneve publike.

Me qëllim të sqarimit të plotë të këtyre detyrimeve dhe monitorimit të krejt procesit të revidimit të LBE, me ftesë të Ministrisë së Shëndetësisë, në takim inaugurues të Komitetit teknik për përpilimin e LBE, ka marrë pjesë edhe kryetari i Agjencionit Kosovar kundër Korrupsionit (AKK), z. Shaip Havolli.

Anëtarët e Komitetit, pasi kanë lexuar dhe analizuar përgjegjësitë nga Ligji për parandalimin e konfliktit të interesit në ushtrimin e funksioneve publike dhe Deklaratën e konfliktit të interesit, e kanë nënshkruar atë dhe deponuar në Sekretarinë e Komitetit teknik të LBE.

Disa anëtarë të Komitetit, gjithashtu, duke e ndjerë veten në konflikt të mundshëm interesi, janë tërhequr me kërkesë të tyre nga Komiteti që në fillim të punës së tij, në përputhje me detyrimet që dalin nga ligji.

Shkurtesat e përdorura

MSH	Ministria e Shëndetësisë
FSSH	Fondi i Sigurimeve Shëndetësore
SHSKUK	Shërbimi Spitalor dhe Klinik Universitar i Kosovës
IKSHKP	Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike
QKUK	Qendra Klinike Universitare e Kosovës
KTSH	Kujdesi Tretësor Shëndetësor
KDSH	Kujdesi Dytësor Shëndetësor
SP	Spitali i Përgjithshëm (Rajonal)
KPSH	Kujdesi Parësor Shëndetësor
QKMF	Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare
QMF	Qendra Mjekësisë Familjare
AMF	Ambulanca e Mjekësisë Familjare
OMK	Oda e Mjekëve të Kosovës
OFK	Oda e Farmacistëve të Kosovës
OIK	Oda e Infermierëve të Kosovës
DF	Divizioni i Farmacisë
LBE	Lista e Barnave Esenciale
OBSh	Organizata Botërore e Shëndetësisë
AKK	Agjencioni Kosovar kundër Korrupsionit
PRAK	Shoqata e të Drejtave të Pacientëve në Kosovë
KDI	Instituti i Kosovës për Demokraci

Sqarime*

LISTA BAZIKE E BARNAVE ESENCIALE paraqet një listë të nevojave minimale të barnave bazike kryesore të sistemit shëndetësor, efikase, të sigurt dhe kost-efektive. Kushtet e përzgjedhjes së barnave – prioritizimi është bazuar në rëndësisë aktuale të shëndetit publik si dhe kosto efektivitetin sipas metodologjisë së OBSH.

LISTA PLOTËSUESE APO KOMPLEMENTARE E BARNAVE ESENCIALE paraqet listën e cila përfshin barna të cilat konsiderohen se i plotësojnë kriteret për të qenë esenciale, mirëpo në bazë të prioritizimit kanë mbetur në këtë kategori duke u bazuar në buxhetin aktual të dedikuar për këtë qëllim. Furnizimi me këto produkte mund të bëhet nëse do të ketë ndryshime – shtim të buxhetit apo nëse barnat bazike mund të sigurohen me çmime më të lira dhe në atë rast, pjesa e liruar e buxhetit mund të dedikohet për ndonjë nga këto barna.

SIMBOLI I KUTISË KATRORE (□) ka për qëllim kryesisht të tregojë performancë të ngjashme klinike brenda një klase farmakologjike. Në rastet kur ka kuti katrore furnizimi mund të bëhet me cilindo produkt brenda asaj kategorie farmakologjike në harmoni me procedurat e parapara për këtë qëllim.

- Në tabelën 1 mund të gjenden të dhëna shtesë lidhur me restriksionet në moshë dhe peshë;
- Në tabelën 2 mund të gjenden lista e formave të dozimit;

Definicione shtesë lidhur me këto terme dhe kërkesat e kualitetit mund të gjenden në formularë të ndryshëm dhe farmakope internacionale.

SIMBOLI “a” indikon se ka kufizim në moshë apo peshë për përdorimin e atij produkti, detajet mund të gjeni në tabelën 1.

FORMAT FARMACEUTIKE DHE FORMAT E DOZIMIT – në rastet kur janë forma të ngjashme si tabletë, film tabletë, kapsulë etj. ka të bëjë me forma të ngjashme apo format e forta farmaceutike orale. Apo te format e tretësirave, ku ka ngjashmëri shpesh mund të jetë likuid etj ato janë të krahasueshme pra të ngjashme. E njëjta vlen për injeksionet që vlen për format parenterale duke u bazuar në ngjashmëri të tillë.

*Sqarimet janë bazuar sipas formatit të listës model të OBSH

Hyrje

Furnizimi i sigurt dhe i qëndrueshëm me barna dhe pajisje medicinale esenciale është një nga çështjet e rëndësishme të shërbimeve cilësore shëndetësore në institucionet shëndetësore publike. Ky furnizim bëhet duke u bazuar në listën e aprovuar verzioni i fundit i cili është në fuqi që nga viti 2012.

Ministria e Shëndetësisë, në bazë të Ligjit nr. 04/L-125 për Shëndetësi është autoritet kompetent për hartimin e Listës së Barnave Esenciale (LBE) në bazë të nenit 99 të ligjit:

“Paragrafi 2. Lista e barnave dhe materialeve shpenzues do të definohet dhe hyjë në fuqi vetëm pasi që të vlerësohet ndikimi i saj fiskal dhe pasi që të jenë alokuar mjetet financiare brenda alokimit buxhetor (pas kalkulimit të të hyrave nga bashkë-pagesat)”.

Në Ligjin për Shëndetësi, gjithashtu, është definuar edhe mënyra e përpilimit të listës:

“Lista e formave dhe llojeve të shërbimeve të kujdesit shëndetësor që mbulohen nga Qeveria dhe nga bashkë-pagesat 3 (përfshirë Listën e produkteve mjekësore dhe materialeve shpenzuese), e cila përpilohet nga Komiteti teknik i emëruar nga Ministri i Shëndetësisë. Lista mund të modifikohet sipas nevojës në bazë të vlerësimit të Ministrisë”.

Sipas të dhënave zyrtare, verzioni i fundit i aprovuar i LBE ka qenë që nga viti 2012 pavarësisht se Organizata Botërore e Shëndetësisë (OBSh) rekomandon revidimin e LBE çdo 2-3 vjet.

Mirëpo pasi ky proces është përcjellë në të kaluarën me debate publike, shkrime në media, akuza dhe kundër-akuza se cilat produkte duhet të jenë në listë, apo edhe se disa produkte që ndodhen në listë nuk duhet të jenë më tej aty për shkak se nuk janë kërkuar nga institucionet shëndetësore, pastaj fakti se disa procese gjyqësore janë ngritur rreth vendosjes së produkteve të caktuara në listë dhe në fund është bërë edhe kontraktimi i këtyre produkteve me çmime abuzuese, Ministri Uran Ismaili ka kërkuar nga Zyra e OBSh në Prishtinë që të ndihmojë Ministrinë e Shëndetësisë në këtë procesin e revidimit të LBE me ekspertët e kësaj organizate, në mënyrë që verzioni i radhës i listës të hartohet duke u bazuar në metodologjinë, standardet dhe praktikat më të mira të definuara dhe zbatuara nga OBSh.

Asistenca fillestare e kërkuar nga OBSh dhe ekspertët e saj për Komitetin teknik ka konsistuar në:

- Përcaktimin e kriterëve;
- Definimin e termave të referencës për anëtarët e Komitetit;
- Definimin dhe shmangien e konfliktit të interesit për anëtarët e Komitetit dhe
- Proceset e tjera të ndërlidhura.

Duke iu përgjigjur pozitivisht ftesës së Ministrisë, OBSh – Zyra në Prishtinë, pas kontaktimit me Zyrën Rajonale për Evropë, me seli në Kopenhagë, menjëherë ka filluar aktivitetet, fillimisht duke angazhuar një ekspert lokal (nga mesi i nëntorit – dhjetor 2017) për të bërë analizimin e situatës

në sektorin farmaceutik, duke u fokusuar në proceset që kanë të bëjnë me LBE, raport ky i cili ka shërbyer si pikënisja e punës për ekspertët e OBSH-së, të cilët pastaj kanë pasur dy misione në Kosovë (të parin në janar dhe tjetrin në shkurt 2018).

MISIONI I PARË - Në janar 2018, ekspertët nga programi për HTA i OBSH EURO zhvilluan misionin e parë në Kosovë për të mbështetur procesin e reformave për përzgjedhjen dhe prokurimin e barnave esenciale, në mënyrë që të rritet qasja në barna dhe pajisje medicinale sidhe të reduktohen pagesat e pacientëve nga xhepi i tyre për këto produkte. Gjatë këtij misioni u bënë takime të shumta në MSH, IKSHPK, AKPPM, SHSKUK, FSSH, KRPP si dhe OFK. Fokusi kryesor i këtij misioni ishte procesi i revidimit të LBE si dhe prokurimi i produkteve nga kjo listë. Gjithashtu, është diskutuar edhe për hartimin e Udhëzimit Administrativ për rregullimin e çmimit të barnave për produktet nga LBE, që duhet të jetë pjesë e procesit të reformës.

MISIONI I DYTË - U mbajt në shkurt dhe objektivat e misionit të dytë ishin më praktike duke qenë se tashmë ishte bërë vlerësimi i detajuar i situatës. Prandaj, në misionin e dytë filloi diskutimi i çështjeve praktike në nivel më teknik, duke definuar proceset të cilat duhet të ndiqen nga MSH në mënyrë që të fillojnë të dy proceset njëkohësisht:

- Revidimi i LBE dhe
- Hartimi (aprovimi) i UA për rregullimin e çmimit të barnave dhe pajisjeve medicinale.

Pas përfundimit të këtyre dy misioneve në Prishtinë, ka vazhduar puna dhe janë zhvilluar disa video-konferenca të ndihmuara nga Zyra e OBSH në Prishtinë me ç'rast edhe janë bërë diskutimet për të përmbyllur këtë fazë të punës, gjegjësisht definimin sa më të mirë të organizimit të procesit të revidimit të LBE në Kosovë.

Nga raportet finale të dorëzuara janë dhënë shumë detaje të cilat janë përpunuar nga MSH në mënyrë që të formohet komisioni i cili punën e vet do ta bazojë në terma të referencës (TOR) sipas rekomandimeve të detajuara nga OBSH, në mënyrë që aplikacionet për barna esenciale të jenë të specifikuar me të dhëna, ashtu që edhe vendimmarrja të mund të bëhet në mënyrë transparente dhe profesionale. Rekomandimet nga raporti final i ekspertëve të Organizatës Botërore të Shëndetësisë (pas dy misioneve) ndërkaq, ishin vlerësuar si një udhërrëfyes i përshtatshëm për fillimin e dizajnimin të krejt procesit të revidimit të Listës së Barnave Esenciale.

Objektivat

Objektivat ishin kryesisht të përmbledhura në dy pika kryesore në raport me LBE:

- 1.Revidimi i LBE aktuale duke përfshirë klasifikimin VEN (Vital, Esencial, i Nevojshëm) dhe vlerësimin e produkteve që janë në listë, por që nuk përshkruhen dhe;
- 2.Marrjen në konsideratë të proceseve të themelimit të një komisioni të pavarur që do të merrte parasysh:
  - Të dhënat klinike
  - Të dhënat farmako-ekonomike dhe
  - Analizat e ndikimit të buxhetit
  - Aktivitetet që ndërlidhen me çmimet e barnave;
- 3.Transparenca sinjë pikë e veçantë e këtij procesi;
- 4.Harmonizimi edhe i kost-efektivitetit të këtyre barnave esenciale si kriter i asaj që do të quhet esenciale.

Aprovimi i vendimit

Me qëllim të revidimit të Listës së Barnave Esenciale të Ministrisë së Shëndetësisë, e cila nuk ishte reviduar që nga viti 2012, bazuar në kompetencat ligjore, Ministri i Shëndetësisë Uran Ismaili, më 6 gusht 2018 ka emëruar Komitetin teknik për përpilimin e Listës së Produkteve Mjekësore dhe materialeve shpenzuese, sipas propozimeve të institucioneve shëndetësore (Vendimi nr. 37/18, 05-5259, datë 6 gusht 2018).

Komiteti, sipas vendimit të Ministrisë, fillimisht kishte 43 anëtarë, i përbërë nga specialistë të lëmive të ndryshme mjekësore dhe farmaceutike dhe, gjithashtu, edhe përfaqësues të Odave të profesionistëve shëndetësor dhe përfaqësues të Shoqatës së të Drejtave të Pacientëve (PRAK).

Ky komitet teknik që reflekton një përbërje profesionale nga drejtuesit e klinikave të QKUK-së dhe subjekte të tjera, brenda të cilit ekip përveç specialistëve të fushave mjekësore ka edhe farmacistë dhe përfaqësues të Shoqatës së Pacientëve të Kosovës ka punuar në mënyrë aktive, duke u ndihmuar edhe nga Sekretaria teknike në përgatitjen e draftit të Listës së re të Barnave Esenciale dhe materialit shpenzues për nevojat e institucioneve publike shëndetësore në Kosovë.

Komiteti teknik është asistuar me konsulencë edhe nga ekspertë nga Evropa të Organizatës Botërore të Shëndetësisë që merren me Listën e Barnave Esenciale si dhe është monitoruar nga përfaqësues edhe të Shoqërisë civile si Instituti i Kosovës për Demokraci (KDI) dhe Instituti "Columbus " si dhe çdo organizatë tjetër që ka shprehur interesim, për të marrë pjesë pa asnjë kufizim në të gjitha takimet dhe punëtoritë e Komitetit teknik.

Komiteti është përgjegjës për përpilimin e Listës së produkteve mjekësore dhe materialeve shpenzuese, ndërsa lista do të definohet dhe hyjë në fuqi vetëm pas vlerësimit të ndikimit të saj financiar dhe pasi të jenë alokuar mjetet financiare brenda alokimit buxhetor.

Sesioni i hapur

Procesi i revidimit të Listës së Barnave Esenciale praktikisht nisi më 13 gusht 2018, kur nën kryesimin e Ministrit të Shëndetësisë është mbajtur takimi i parë i anëtarëve të Komitetit teknik për revidimin e Listës së Barnave dhe materialit shpenzues esencial. Anëtarët e këtij komiteti kanë nisur punën me nënshkrim të Deklaratës kundër konfliktit të interesit dhe me njoftimin për përgjegjësitë të cilat i kanë gjatë këtij procesi.

Gjithashtu, anëtarët e Komitetit teknik profesional tashmë kishin të definuar:

- Termat e references (TOR);
- Dokumentin teknik i cili sqaron tërë procesin e aplikimit për secilin produkt;
- Rëndësinë e produktit për shëndetin publik;
- Numrin e pacientëve dhe numrin e pacientëve të ri brenda një viti;
- Alternativat terapeutike;
- Koston totale për të gjithë pacientët;
- Koston e alternativave terapeutike;
- Krahasimet farmako-ekonomike, etj.

Ishte një dakordim i përbashkët se revidimi i Listës së Barnave Esenciale kërkonte përkushtim maksimal, përgjegjësi, analizë të zhvillimeve në industrinë farmaceutike, transparencë dhe llogaridhënie. Synimi ishte i qartë që Lista e Barnave Esenciale që do të përpilohet duhet të përmbush nevojat prioritare të kujdesit shëndetësor të popullatës me një kosto të përballueshme.

Përmes një lidhjeje me "Skype", Nicola Magrini nga Sekretariati për Banat Esenciale në Organizatën Botërore të Shëndetësisë, përcolli gatishmërinë e OBSH-së që të vazhdojë të përkrah Kosovën në këtë proces dhe gatishmërinë që të ndihmojë me trajnime apo punëtori të nevojshme Komitetin teknik që do të bëjë revidimin e Listës Esenciale të Barnave.

Vet procesi u vlerësua si një aktivitet i rëndësishëm në kuadër të angazhimeve për zbatimin e objektivit kryesor të Strategjisë Sektoriale Shëndetësore dhe Planit të Veprimt (2018-2021) - ruajtjes dhe përparimit të shëndetit të popullatës.

Çështjet e përgjithshme

Përafrimi i Listës së Barnave Esenciale dhe udhëzimeve të MSH

Në bazë të kërkesave të cilat dalin nga Udhëzimi Administrativ nr. 08/2015 Për Udhërrëfyes dhe Protokolle klinike, ekspertët e shëndetësisë i kanë përcaktuar disa fusha prioritare dhe, me këtë rast, kanë përgatitur disa udhërrëfyes klinike, të cilat janë miratuar nga Ministri i Shëndetësisë.

Komiteti për revidimin e Listës së Barnave Esenciale duke marrë parasysh këtë gjë ka vendosur që të gjitha barnat të cilat janë të miratuara në kuadër të këtyre udhërrëfyesve, të jenë edhe pjesë e Listës së Barnave Esenciale.

Formati i ri i listës

Një nga rekomandimet ka qenë edhe kalimi në formatin e listës së OBSH, gjë e cila është realizuar, për ta pasur më të lehtë orientimin, harmonizimin e procedurave, terminologjinë, por edhe strukturimin e tërësishëm dhe renditjen e grupeve të barnave.

Ky grupim i tillë ka mundur edhe analizimin më të lehtë nga ekspertët e OBSH-së.

Rritja e mundësive për përballimin e barnave me çmim të lartë

Krahas procesit të hartimit të LBE, është hartuar dhe nxjerrja e Udhëzimi Administrativ nr. 02/2019 për rregullimin e çmimit të barnave dhe pajisjeve medicinale si akt që ndihmon në uljen e çmimit të barnave. Ky udhëzim është harmonizuar gjithashtu edhe me udhëzimet e ngjashme të vendeve perëndimore dhe ka kaluar në shumë diskutime e konsultime, si në vend ashtu edhe jashtë vendit, duke pasur edhe ndihmën e madhe të OBSH, përkatësisht ekspertëve nga Kopenhaga (Zyra e OBSH Euro dhe Vjena, Zyra Referente e OBSH për çmime dhe reimbursim).

Në kohën sa UA për rregullimin e çmimit të barnave dhe pajisjeve medicinale, i përgatitur nga MSH, ka qenë si draft, atë e ka reviduar grupi i ekspertëve të OBSH dhe i ka dhënë rekomandimet e veta.

Pas të gjitha fazave procedurale, përfshirë edhe konsultimet publike, Udhëzimi është aprovuar nga Ministri i Shëndetësisë, në qershor 2019.

Komiteti dhe nënkomitetet

Me qëllim të racionalizimit të punës dhe mbështetjes së tij, Komiteti teknik që në takimin e tij të dytë kishte si përkrahje Sekretarinë teknike të emëruar gjithashtu nga Ministri, ndërsa për qëllime praktike, në kuadër të Komitetit, u themeluan nënkomitetet teknike të ndara, sipas grupeve farmakoterapeutike:

- Nënkomiteti për Anestetikë; Analgjetikë; Antialergjikë dhe Antiemetikë
- Nënkomiteti për Anti-infektivë: Antituberkularë; ARV dhe Citostatikë
- Nënkomiteti për Kardiovaskularë; Diuretikë; Respiratorë; Hormone dhe Antidiabetikë
- Nënkomiteti për Gjinekologji; Kontraceptivë dhe Neonatologji
- Nënkomiteti për Psikoterapeutikë; Antiparkinsonikë; Antikonvulzantë; ORL; Oftalmo; Maxillofaciale dhe Neurokirurgji;
- Nënkomiteti për Fluide dhe produkte të Gjakut; Vitaminat; Minerale; Imunoglobulinat; Vaksinat dhe Imunosupresorët
- Nënkomiteti për Pajisje Radiologjike dhe të tjera, dhe
- Nënkomiteti për Kirurgji dhe sëmundje të rralla.

Pas emërimit të Komitetit teknik për përpilimin e Listës së produkteve mjekësore dhe materialeve shpenzuese, sipas propozimeve të institucioneve, në takim in inauguroes të këtij Komiteti që është mbajtur më 13 gusht 2018 në Prishtinë, pas njohjes së anëtarëve me përgjegjësitë e tyre, është vendosur që MSH të hap procesin e aplikimit për Listën e Barnave esenciale, duke njoftuar përmes takimeve, ueb faqes së MSh-së dhe profilit të saj zyrtar në facebook (FB), thirrjeve publike përmes Radio- televizionit publik të Kosovës dhe mediave të tjera (të shkruara dhe elektronike) të gjitha palët e interesuara, që të bëhen pjesëmarrëse përmes propozimeve për produkte, material shpenzues dhe pajisje mjekësore.

Aplikacioni përbëhet me të dhëna që përfshijnë:

- Propozimi dhe Aplikanti (duke përfshirë spitalin dhe klinikën përkatëse)
- Seksioni në Listën Esenciale dhe indikacioni
- Forma e dozimit dhe fortësia e barit
- Historiku (a ka qenë edhe më herët në LE, sidhe a është në Listën Esenciale të OBSH)
- Rëndësia për shëndetin publik (me referenca nga punimet shkencore)
- Përmbledhje e evidencës – përfitimet
- Përmbledhje e evidencës – dëmet
- Evidencë shtesë
- Udhërrëfyesit e OBSH apo Udhërrëfyesit vendorë
- Kostoja për sasinë e cila nevojitet në sistemin shëndetësor
- Kost-efektiviteti – analiza farmako-ekonomike në raport me alternativat
- Statusi i regjistrimit në AKPPM

- Nëse është i regjistruar – të shënohen alternativat e regjistruara
- Nëse nuk është i regjistruar – të shënohet alternative terapeutike
- Rekomandimet e komisionit
- Referenca

Ndërkohë, përmes mjeteve të komunikimit të MSH-së me publikun, ishte bërë edhe hapja e thirrjes publike për përfshirje të produkteve në Listën Barnave Esenciale që do të revidohej; duke i inkurajuar institucionet shëndetësore, profesionistët shëndetësor, subjektet farmaceutike dhe palët e interesuara që të bëhën pjesë e procesit.

Me qëllim të sigurimit të informacioneve kryesore për subjekte e interesuara dhe publikun në përgjithësi, që në fillim të procesit në ueb faqen e MSH-së janë publikuar material si:

- Informatat për aplikuesit
- Dokumente rreth shpjegimit të çështjes së konfliktit të interesit
- Dokumenti-Koncepti i barnave esnenciale
- Formulari i aplikimit
- Deklarata mbi Konfliktin e Interesit
- Procesverbale dhe komunikata nga takimet.

Nënkomitetet ndërkaq, që në tetor 2018, kishin një punëtori intensive me tre ekspertë të OBSH-së (Z. Nikolla Magrini, Z. Lorenzo Moja dhe z. Guillaume Dedet) për të sqaruar sa më mirë aspektet për mënyrën e vlerësimit të produkteve që do të përfshiheshin në LBE.

Me qëllim të familjarizimit me procesin dhe sqarimit të aspekteve profesionale lidhur me procesin e revidimit të Listës së Barnave Esenciale, në veçanti për Citostatikë; më 27 shtator 2018, anëtarët e Komitetit Teknik për revidimin e LBE kanë zhvilluar në Qendrën Kombëtare të Telemjekësisë së Kosovës një trajnim njëditor interaktiv dhe të drejtpërdrejt në temën: Barnat esenciale për kancer: "Problemet dhe zgjidhjet e mundshme", me Prof. Dr. Franko Cavalli, President i Institutit për Hulumtime Onkologjike (Zvicër) dhe President i Forumit Botëror të Onkologjisë (World Oncology Forum).

Ndërkohë, më 10, 11 dhe 12, dhe 13 tetor 2018, tre ekspertë të OBSH-së: Nikolla Magrini, Lorenzo Moja (OBSH-HQ) dhe Guillaume Dedet, Zyra Rajonale e OBSH-së, me përkrahjen e Zyrës së OBSH-së në Prishtinë kanë mbajtur punëtori tre ditore me anëtarët e Komitetit të Listës së Barnave Esenciale.

Në këtë punëtori, duke marrë parasysh kërkesën e subjekteve të ndryshme farmaceutike, është vendosur që afati për aplikimet për përfshirjen e barnave të reja dhe ndryshimet ose fshirjen e barnave aktualisht të listuara, në Modelin e listës të 2018 të shtyhet (nga 10 tetor) deri me datë 31 tetor 2018.

Periudha e aplikimit është zgjeruar për të lehtësuar bashkëveprimin ndërmjet aplikantëve dhe Sekretarisë së Komitetit teknik për revidimin e LBE, për të siguruar që aplikacionet adresojnë në mënyrë adekuate elementet kritike për përzgjedhjen: rëndësinë e shëndetit publik, efikasitetin klinik dhe sigurinë e barit të propozuar.

Ndryshe, përmes punës në grupe punuese paralele, punësoria është zhvilluar për tri ditë në Prishtinë, organizuar nga Ministria e Shëndetësisë dhe Zyra e Organizatës Botërore të Shëndetësisë (OBSh) dhe për temë ka pasur: "Vendosjen e prioritetëve në mënyrë të drejtë për hartimin e Listës (së re) të Barnave Esenciale (LBE)".

Pas mbylljes së periudhës së aplikacioneve për subjektet e interesuara farmaceutike, profesionistët shëndetësor, shoqatat e ndryshme, institucionet shëndetësore apo dhe nga vet pacientë e qytetarë, Sekretaria e Komitetit ka përgatitur një draft me të gjitha propozimet e marra, i cili i është prezantuar Komitetit, përkatësisht nënkomiteteve teknike për punë të mëtejme në të.

Me që shumica e aplikuesve kanë aplikuar edhe në formë fizike edhe përmes formës elektronike, Sekretaria ka shqyrtuar të dy format e aplikimit, duke bërë krahasimin e aplikacioneve dhe evitimin e regjistrimit të dyfishtë të produkteve.

Duhet theksuar se në fillim numri i aplikacioneve ishte i vogël, por pas zgjatjes së afatit, nga 10 në 31 tetor 2018 ishte rritur dukshëm.

Sipas të dhënave, janë pranuar rreth **350 propozime** për produkte dhe pajisje të ndryshme medicinale (duke përfshirë edhe materialin shpenzues).

Në hartimin e Draft listës me propozimet e subjekteve farmaceutike (faza e parë) Sekretaria e Komitetit ka punuar rreth dy javë në listimin e të gjitha propozimeve një nga një në një listë të përbashkët, të krijuar në formatin excel, në të cilën janë renditur propozimet duke i listuar dhe bashkëngjitur propozimit të dhënat si në vijim për produktet:

- Emrin gjenerik të produktit (INN)
- Emrin e mbrojtur
- Prodhuesin
- Formën farmaceutike
- Fortësinë
- ATC Kodin dhe
- Grupin farmako-terapeutik.

Pas krijimit të listës me aplikimet deri në atë fazë, Sekretaria e Komitetit, të gjitha propozimet (produktet dhe pajisjet) i ka ndarë për nënkomitetet, me qëllim që atyre t'u lehtësohet puna në vijim të procesit.

Në bashkëpunim me ekspertët e OBSh-së, të cilët kanë qëndruar në Prishtinë më 10, 11 dhe 12 tetor, për të zhvilluar punëtorinë tri ditore, për Komitetin dhe nënkomitetet është krijuar edhe një model (template) për propozimet që në ndërkohë do të pranohen nga SHSKUK (Klinikat e QKUK-

së dhe spitalet e përgjithshme) dhe institucionet e tjera shëndetësore për përfshirje të produkteve të ndryshme në LBE, deri në ditën kur përfundon procesi.

Pas mbylljes së fazës së parë të pranimit të aplikacioneve nga subjektet farmaceutike, Komiteti ka hapur fazën e dytë të aplikacioneve për Shërbimin Spitalor dhe Klinik Universitar të Kosovës, duke njoftuar klinikat për aplikime edhe përmes Sekretarisë së Komitetit, përmes Drejtorit ekzekutiv të SHSKUK-së dhe anëtarëve të klinikave të përfaqësuar në Komitet.

Me qëllim që edhe propozimet nga Klinikat të jenë gjithëpërfshirëse, edhe afati për aplikimin e tyre është shtyrë prej 6 dhjetorit deri më 31 dhjetor, me qëllim që në janar, Sekretaria ta ketë mundësinë e përpunimit të propozimeve të dhëna.

Pas disa takimeve, Komiteti ka shqyrtuar propozimet e marra nga shumica absolute e Klinikave të QKUK-së, të cilat është dashur të analizojnë:

- Listën Esenciale aktuale në fuqi
- Barnat të cilat janë pjesë e Listës, por që nuk janë porositur ndonjëherë nga klinikat
- Propozimet e reja për barna dhe materiale shpenzuese
- Propozimet për largime të disa barnave nga lista
- Propozimet e subjekteve farmaceutike
- Propozimet e shoqatave profesionale, dhe
- Propozime individuale nga profesionistët apo qytetarët/pacientët.

Në janar 2019, Sekretaria i ka prezantuar Komitetit Draftin e LBE sipas modelit të OBSH-së.

Në ndërkohë, eksperti i OBSH-së, Lorenzo Moja nga OBSH i ka asistuar Komitetit edhe në punëtorinë e dytë tre ditore të mbajtur në Prishtinë nga Komiteti teknik (10-21 dhjetor 2018), ndërsa përfaqësuesi i Komitetit Arianit Jakupi në Janar 2019 ka marrë pjesë në Gjenevë në Konferencën e OBSH-së për Listën e Barnave Esenciale, me qëllim të aplikimit në finalizimin e LBE të Kosovës sipas modelit të kësaj organizate.

Në mars 2019, pas dy raundeve të vizitave nëpër klinikat e QKUK-se me qëllim të përmbledhjes së propozimeve finale, përcaktimit të sasive të planifikuara vjetore dhe kostos financiare, Sekretaria ka përgatitur (së bashku me z. Arianit Jakupi) draftin parafinal të Listës së Barnave Esenciale (2019) në Kosovë.

Ky draft, pas diskutimeve në komitet është dërguar për komentim edhe Në zyrën e OBSH në Gjenevë, përkatësisht në Sekretariatën e listës së barnave esenciale me ç'rast edhe janë pranuar komentet shumë të vlefshme për produktet të cilat nuk janë rekomanduar që në këtë fazë të jenë pjesë e listës së barnave esenciale.

Propozimi për listën diagnostike dhe listat e tjera

Komiteti ka pasur shumë aplikacione për produkte dhe pajisje të ndryshme dhe për të qenë më të strukturuar dhe më efikas gjatë punës dhe analizës së tyre ka bërë edhe ndarjen e grupeve të mëdha:

- 1.Lista e barnave esenciale
- 2.Lista e pajisjeve esenciale (ku përfshihet edhe materiali shpenzues medicinal)
- 3.Lista e produkteve diagnostike
- 4.Lista e pajisjeve asistive esenciale

Përveç Listës së Barnave Esenciale (komponenti i barnave), listat e tjera (pajisjet esenciale, produktet diagnostike dhe pajisjet asistive) janë në process të hartimit dhe, para finalizimit, Komiteti do të marr në konsideratë ekspertizën dhe konsulencën ndërkombëtare me qëllim të shmangies së konfliktit të interesit.

Përmbledhje

Drafti parafinal

Drafti parafinal i Listës së Barnave Esenciale, ka përfshirë barnat nga:

- Lista në fuqi e OBSH-së;
- Produkte nga Lista e Barnave Esenciale në fuqi (2012), dhe
- Propozimet e reja për përfshirje në këtë listë me arsyetimet përkatëse.

Kostoja financiare e draft listës kap shumën prej 47 milionë eurove, e cila më tej është klasifikuar edhe në listën komplementare duke e zbritur kështu listën bazike në 35 milionë duke synuar që kjo listë të reflektojë buxhetin e barnave të ndara në kuadër të buxhetit të shëndetësisë. Pra, pas një pune intensive, transparente, dhe një trajtimi shumë dimensional të propozimeve të bëra, Lista është finalizuar, duke marrë në konsideratë edhe ndonjë debat apo konsultim shtesë me palët e interesuara, me të vetmin qëllim që procesi, ashtu si ka filluar në mënyrë transparente, ashtu edhe të përmbyllet.

Për më tepër, draft lista për më shumë se dy javë (30 korrik-21 gusht 2019) ka qenë e publikuar për komente edhe në platformën e konsultimeve publike të Qeverisë së Republikës së Kosovës me qëllim të rritjes së transparencës dhe sigurimit që procesi ka përfshirë të gjitha aspektet e një politike të drejtë dhe transparente nga ana e Ministrisë së Shëndetësisë.

Natyrisht, Komiteti teknik ka marrë parasysh sygjerimet e arsyetuara nga profesionistët shëndetësor-specialistët e fushave të mjekësisë, duke ditur faktin se vet specialistët e fushave të mjekësisë janë të përfaqësuar në këtë Komitet. Përveç propozimeve nga subjektet farmaceutike, anëtarët e Komitetit, kanë pranuar dhe shqyrtuar në vazhdimësi propozimet edhe nga drejtuesit e klinikave të QKUK-së, të cilët në vazhdimësi në vijë hierarkike janë njoftuar dhe kanë qenë të kyçur në procesin e hartimit të Listës së Barnave Esenciale.

Antibiotikët

Për të ndihmuar në programimin e kujdestarisë së antibiotikëve në nivelin lokal, nacional dhe global, si dhe për të ulur shkallën e rezistencës antimikrobike, Organizata Botërore e Shëndetësisë ka përgatitur klasifikimin e antibiotikëve në kategorinë AWARE. Kjo është shkurtësë e fjalëve Access (Qasje), Watch (mbikëqyrje/përcjellje) dhe reserve (rezervë) që nënkupton klasifikimin e antibiotikëve në grupe të ndryshme për të theksuar rëndësinë e përdorimit korrekt të tyre në trajtimin e infeksioneve të ndryshme.

Kjo qasje është bërë edhe pjesë e Planit Strategjik për Rezistencën Antimikrobike 2019-2021, të nënshkruar nga Ministri i Shëndetësisë më 05.12.2018 dhe përkon me objektivën specifike 1.4. (përdorimi i drejtë i antibiotikëve në mjekësinë humane e veterinare) dhe aktivitetin 1.4.3. - aprovimi i dokumentit për restriksionin e përdorimit të antibiotikëve në kujdesin parësor, dytësor dhe në QKUK.

Antibiotikët e Grupit Acces (Të qasshëm)

Ky grup, përfshin antibiotikët, të cilët kanë aktivitet kundër një numri të madh të mikrobeve të ndryshme patogjene, të cilat tregojnë potencial më të ulët të rezistencës sesa antibiotikët në grupet e tjera. Disa antibiotikë të këtij grupi rekomandohen si opsioni kryesor i parë ose i dytë në terapinë empirike për infeksionet e ndryshme. Antibiotikët e këtij grupi janë thelbësor dhe popullata duhet të ketë qasje të plotë në to, të jenë të përballueshëm dhe të kenë cilësi të siguruar.

Antibiotikët e Grupit WATCH (mbikëqyrje/përcjellje)

Ky grup përfshin klasët e antibiotikëve që kanë potencial më të lartë të shfaqjes së rezistencës dhe përfshin shumicën e agjentëve me prioritet të lartë në mesin e Antimikrobikëve me rëndësi kritike për mjekësinë humane¹ dhe / ose antibiotikët që kanë rrezik relativisht të lartë të shkaktojnë rezistencë bakteriale. Këto barna duhet të kenë prioritet si objektiva kryesor të programeve të monitorimit dhe kujdestarisë së antibiotikëve. Disa antibiotikë të grupit Watch rekomandohen si opsioni kryesor i parë ose i dytë në terapinë empirike për një numër të kufizuar të infeksioneve dhe ato janë dhënë në listën e mëposhtme

¹<http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/251715/1/9789241511469-eng.pdf?ua=1>

Antibiotikët e Grupit rezervë

Ky grup përfshin antibiotikë dhe klasë të antibiotikëve, të cilët duhet të rezervohen për trajtimin e infeksioneve të konfirmuara ose ato që dyshohet se janë shkaktuar nga mikroorganizmat

multirezistentë ndaj terapisë. Antibiotikët e grupit rezervë duhet të konsiderohen si "opsioni i fundit" terapeutik. Disa prej antibiotikëve të grupit rezervë renditen si barna individuale nëpër Lista të barnave, kur ato kanë më shumë dobi sesa rrezik dhe aktivitet të dëshmuar kundër mikrobeve patogjene me "prioriteti kritik" ose "prioritet të lartë" të identifikuar nga Lista e Patogjenëve Prioritarë të OBSH-së, veçanërisht Enterobakteret rezistente ndaj karbapenemeve. Këta antibiotikë duhet të jenë të qasshëm, por përdorimi i tyre duhet të përshtatet për pacientë dhe institucione shumë specifike, atëherë kur të gjitha alternativat e tjera kanë dështuar ose nuk janë të përshtatshme për zbatim. Këto barna mund të mbrohen dhe të përcaktohen me përparësi si synime kryesore të programeve të kujdestarisë së antibiotikëve që përfshijnë raportimin e monitorimit dhe përdorimit, me qëllim që të ruhet efektiviteti i tyre.

Në Kujdesin Parësor Shëndetësor në Kosovë, cefalosporinat e gjeneratës së tretë, të katërt dhe të pestë duhet të jenë vetëm në grupin rezervë të antibiotikëve. Ato duhet të përkruhen vetëm në rastet e ripërshkrimit të terapisë nga specialisti pas lëshimit nga spitali dhe në rastet e pneumonisë komunitare me pasqyrë të rëndë klinike.

Pasi që përdorimi i ceftriksonit në Kosovë e ka shkallën më të lartë në Evropë dhe përdorimi i pakontrolluar i tij nxit shfaqjen dhe përhapjen e rezistencës antimikrobike, çdo përshkrim i ceftriksonit në Kujdesin Parësor do t'i nënshtrohet mbikëqyrjes dhe inspektimit të detajuar nga organet kompetente të MSH.

Në institucionet e Kujdesit Shëndetësor Dytësor dhe Tretësor, në grupin e antibiotikëve rezervë do të jenë këta antibiotikë: kolistina, imipenemi, meropenemi, ertapenemi, daptomicina, linezolidi, fosfomicina, quinipristin/dalfopristin dhe tigeciklina.

Arsyetimi

Në dekadën e fundit në Kosovë përshkrimi, dispenzimi dhe administrimi i antibiotikëve është bërë pa kontroll institucional (në shumicën e rasteve antibiotikët nuk janë përshkruar në bazë të farmakoterapisë racionale, nuk është përshkruar receta, farmacistët kanë dhënë antibiotikë pa recetë, pacientët kanë përdorur antibiotikë pa konsultim nga mjeku, antibiotikët nuk janë përshkruar me emra gjenerikë, etj.). Rezultatet e mbikëqyrjes në të gjitha nivelet kanë dhënë shifra alarmante të konsumit të antibiotikëve, me theks të veçantë në përdorimin e cefalosporinave të gjeneratës së tretë në Kujdesin Parësor, si dhe karbapenemet në Kujdesin Tretësor. Kosova e ka shkallën proporcionale të përdorimit parenteral të ceftriksonit më të lartën në Evropë (53.9%). Ceftriksoni është antibiotiku më i përshkruar në 7 spitalet e Kosovës (41.5%) dhe, po ashtu, shumë shpesh përshkruhet në Kujdesin Parësor. Mikroorganizmat indikatorë të rezistencës janë 2-5 herë më të lartë sesa mesatarja evropiane për të gjithë antibiotikët e përdorur në praktikën klinike dhe ambulatore.

Workshopi final dhe aprovimi në parim

Më datë 22 korrik 2019 eksperti i OBSH Z. Nicola Magrini ka marrë pjesë në punëtorinë e fundit në të cilën është diskutuar në përgjithësi për tërë procesin e e Listës së Barnave Esenciale, duke u diskutuar në detaje produktet më specifike, sidomos ato të cilat marrin buxhet më të lartë.

Anëtarët e Komitetit kanë pasur mundësi të hapur të diskutimeve dhe, me këtë rast, duke analizuar edhe specifikat e vendit janë marrë vendime për aprovimin – mosaprovimin e produkteve, të cilat do të jenë apo jo pjesë e Listës së (re) të Barnave Esenciale.

Kjo punëtori ka qenë e organizuar pas shumë video-konferencave dhe analizimit të tërësishëm të draftit të listës me të gjitha aplikacionet e aprovuara nga nënkomitetet deri në atë fazë, dhe më tej, pas analizimit nga ekspertët e OBSH- Gjenevë, duke pasur një pasqyrë të përgjithshme të aplikacioneve.

Duke përcjellë një kronologji të kalimit të listës sipas renditjes së grupeve të barnave ashtu edhe janë dhënë rekomandimet finale.

Diskutimi publik

Pas aprovimit të listës në parim nga ana e Komitetit, sipas procedurave të parapara lista është publikuar zyrtarisht për diskutim publik dy javor dhe pas kalimit të këtij afati janë pranuar rreth 85 komente dhe rekomandime të cilat fillimisht janë trajtuar nga Sekretaria në tri takime të ndara dhe janë bërë adresimet adekuate të cilat i janë dërguar Komitetit për aprovim.

Aprovimi i listës

Komiteti teknik, prej themelimit të tij më 6 gusht dhe inaugurimit më 21 gusht 2019 ka mbajtur gjithsej 20 takime (kryesisht në Qendrën e Zhvillimit të Mjekësisë Familjare dhe tre punëtori me prani të ekspertëve të OBSH-së). Më datë 21 gusht 2019, pas kalimit të fazës së konsultimeve publike, Komiteti mbajti takimin e 18-të me rradhë dhe morri vendim për të gjitha komentet të cilat ishin pranuar. Në këtë takim, gjithashtu, u vendos edhe përndarjen e disa produkteve të cilët do të jenë në listën komplementare (megjithëse për shumicën prej tyre ishte vendosur edhe sipas rekomandimeve nga punëtorja e fundit e datës 22 korrik).

Pas një pune intensive, transparente, dhe një trajtimi shumë dimensional të propozimeve të bëra, Lista e Barnave Esenciale u finalizua, duke pasur synimin që gjatë kohës sa do të jetë në zbatim, institucioneve shëndetësore t'u mundësojë një planifikim sa më të saktë të shpenzimeve, kosto të qartë financiare dhe pacientëve terapi gjithëpërfshirëse, bazuar në mbulueshmërinë financiare të kësaj liste.

Ky draft final i aprovuar nga Komiteti përfundimisht i dorëzohet Ministrisë të Shëndetësisë për miratim.

Përparësitë me listën e re të barnave esenciale

Krahasuar me Listën e Barnave Esenciale të vitit 2012, LBE e re ka sjellë një varg përparësisht siç janë:

- Kalimi në formatin e plotë të OBSH
- Eliminimi i interpretimeve të gabueshme të specifikacioneve të produkteve të cilat pastaj kanë sjellë probleme të shumta në kontraktim
- Eliminimi i produkteve të cilat nuk janë përdorur
- Sjellja në listë e risive të cilat e pasurojnë atë
- Ridefinimi i listës së anestetikëve, duke i sqaruar edhe produktet specifike sipas procedurave të ndryshme të anestezisë (sidomos për raste specifike janë paraparë produkte të cilat janë të domosdoshme)
- Ridizajnimi i listës së antibiotikëve sipas kalasifikimit të ri të OBSH – AWARE (Access – Watch and Reserve), që duke i ndarë antibiotikët në tri kategori domosdoshmërisht krijon tre grupe, duke e përcaktuar edhe një hierarki të mënyrës së përshkrimit të tyre duke filluar nga grupi access. Krejt kjo në luftën globale kundër rezistencës antimikrobike.
- Ridefinimi sipas formatit të ri të listave për Tuberkuloz dhe për HIV – anti-retroviralët
- Përfshirja në listë e barnave për trajtimin e Hepatit C (megjithëse sa i përket fondeve për kategoritë e tilla do të diskutohet pasi do të ndajmë një fond të veçantë)
- Plotësimi i listës së barnave për përdorim në Onkologji dhe Hematologji - shtimi në listë i imunoterapisë, e cila po përfshihet për herë të parë. Gjithashtu, janë shtuar edhe disa produkte të reja për trajtimin e kancerit të gjirit (duke dashur që t'u jepet prioritet atyre formave kanceroze të cilat janë më të shpeshtat dhe t'u dilet në ndihmë sa më shumë pacientëve)
- Shtimi i disa produkteve të domosdoshme për trajtimin e sëmundjeve vaskulare
- Trajtimi me seriozitet e barnave antidiabetike – duke krijuar fillimisht një udhërrëfyes dhe protokoll klinik për trajtimin e pacientëve diabetik sidomos ata insulinë vartës (duke qenë se edhe kjo kategori ka qenë me konsum monetar të konsiderueshëm)
- Pasurimi i listës së produkteve për shëndetin mendor
- Pasurimi i listës së fluideve për Kujdesin intensiv dhe Emergjencë
- Lista produkteve për trajtimin e sëmundjeve të rralla, e cila do të kërkojë një fond të veçantë

Kronologjia sipas grupeve të produkteve dhe mbi 100 barna të shtuara

- Te anestetikët janë shtuar disa forma të reja farmaceutike me ç'rast do të ketë një përmirësim të ndjeshëm të rezultateve nga anestezia dhe kualiteti i shërbimit për pacientët
- Te barnat kundër dhembjes janë shtuar në listën bazike produktet oksikodon dhe fentanil në formë flasteri dhe kjo posaçërisht për pacientët në stadi terminal të kancerit që sadopak t'u dilet në ndihmë për trajtimin e dhembjes
- Antiepileptikët 2 produkte në disa forma, duke e shtuar kështu listën edhe me disa barna të domosdoshme për kategori të pacientëve
- Antiinfektivët
- Një produkt për trajtimin e sëmundjeve parazitare
- 7 produkte të antibakterialët dhe klasifikimi i ri AWARE sipas OBSH
- Një produkt të antituberkularët
- Tri produkte antifungale (kundër kërpudhave)
- Katër produkte për trajtimin e HIV
- 2 produkte si antiviral të tjerë (trajtimi i Gripit AH5N1 dhe AH1N1)
- HEPATITI C – si kategori e veçantë - 1 produkt për këtë kategori
- 6 produkte të barnat imunosupresore
- 10 produkte citotoksike dhe adjuvante
- 2 lloje të hormoneve
- 6 lloje – produkt që ndikojnë në gjak
- 3 lloje të faktorët e rinj të koagulimit
- 6 lloje shtesë të barnat anti-hipertenzive
- 6 lloje të reja të produktet për sëmundjet e lëkurës
- 1 produkt të antiseptikët
- 4 produkte për trajtimin e sëmundjeve të lukthit (trakti gastrointestinal)
- 4 produkte të reja të kontrceptivët
- 5 produkte të reja për diabet
- Vaksinat- Shtimi i disa llojeve të reja dhe përmirësimi i valeneave të vaksinave ekzistuese – që d.m.th rritje e mbulueshmërisë së këtyre vaksinave
- Për herë të parë trajtimi i Human Papilloma Virusit të femrat e reja
- 6 produkte të reja për trajtimin e problemeve të syve – oftalmologjike
- 6 produkte për trajtimin e problemeve mendore dhe përmirësimi i formave farmaceutike të produkteve aktuale, duke i bërë më të përshtatshme për administrim (sidomos duke ditur kompleksitetin e këtyre sëmundjeve)
- 4 produkte të trakti respirator
- 2 produkte shtesë të kujdesi neonatal
- Të tjera: – Skleroza multiple, Fibroza cistike, Tirozinemia, Morbus Gaucher, hipertensionioni pulmonar – kryesisht për sëmundjet e rralla.

Konsultimet publike dhe transparencja

Në procesin e përpilimit të LBE, MSh i ka kushtuar rëndësi të veçantë transparencës, me qëllim që procesi të jetë gjithëpërfshirës, i besueshëm dhe gjatë gjithë kohës komunitetin mjekësor dhe publikun e gjerë ta mbajë të informuar për secilin hap të zhvilluar. Për këtë qëllim janë ndërmarrë disa veprime si:

Është krijuar linku i veçantë në ueb faqe të MSh-së: Revidimi i Listës së Barnave Esenciale, ku publikohen të gjitha materialet dhe vendimet lidhur me procesin;

<https://MSh.rks-gov.net/publikimet/revidimi-i-listes-se-barnave-esenciale/>.

Hapja e procesit të ofertave është bërë përmes thirrjeve publike të publikuara në media të shkruara (gazeta ditore) dhe në rrjetet sociale si dhe në profilin zyrtar të MSh-së në facebook;

Një njoftim në formë të reklamës për ditë të tërë është transmetuar përmes Radiotelevizionit publik të Kosovës (i transmetuar pa pagesë);

Më 23 tetor, me Institutin "Columbus" dhe me pjesëmarrje të Ministrit, profesionistëve shëndetësorë, anëtarëve të Komisionit për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale të Kuvendit të Kosovës, subjekteve farmaceutike, mediave, etj., është mbajtur debat lidhur me Listën e re të Barnave Esenciale;

Në nëntor, në KTV, është mbajtur një debat televiziv lidhur me LBE me pjesëmarrje të Ministrit, Odës së Farmacistëve të Kosovës; Shoqatës së Distributorëve Farmaceutikë dhe Mediave-Institutit "Columbus".

Divizioni i Komunikimit me Publikun ka dhënë përgjigje në vazhdimësi në pyetjet e mediave dhe palëve të tjera të interesit lidhur me procesin e revidimit të LBE. Prosesi i revidimit të LBE-së është përcjellë me interesim të madh nga publiku dhe mediat, siç mund të shihet edhe nga linqet e poshtëshënuara:

- <https://MSh.rks-gov.net/publikimet/revidimi-i-listes-se-barnave-esenciale/>
- <https://MSh.rks-gov.net/agjensioni-antikorrupsion-lavderon-ministrin-ismaili-per-ftesen-qe-ky-agjension-te-perfshihet-ne-revidimin-e-listes-se-barnave-esenciale/>
- <https://www.koha.net/arberi/124586/lista-esenciale-e-barnave-shpesh-eshte-ndertuar-ne-baze-te-interesave-te-kompanive-farmaceutike/>
- <https://www.epokaere.com/revidimi-i-listes-esenciale-te-barnave-perfundon-brenda-disa-muajsh/>
- <https://kallxo.com/shkurt/ministri-shendetesise-jo-lista-esenciale-te-barnave-per-interesa-biznesore/>
- <http://aab-edu.net/media/gazetakn/ismaili-jemi-ne-perfundim-te-revidimit-te-listes-se-barnave-esenciale/>
- <http://gazetaevropa.net/lista-esenciale-e-barnave-nuk-u-revidua-qe-nga-viti-2012/>

- <https://www.periskopi.com/lista-esenciale-e-barnave-ne-kosove-nuk-eshte-perditesuar-qe-6-vjet/>
- <http://www.arbresh.info/aktuale/mungesa-e-barnave-synohet-krijimi-i-nje-liste-te-re-esenciale/>
- <https://klankosova.tv/ismaili-lista-e-re-e-barnave-esenciale-do-ti-permbushe-nevojat-e-pacienteve/>
- <https://www.periskopi.com/lista-esenciale-e-barnave-ne-kosove-nuk-eshte-perditesuar-qe-6-vjet/>
- <https://zyrtare.com/2018/10/ismaili-lista-e-re-e-barnave-esenciale-do-ti-permbushe-nevojat-e-pacienteve/>
- <https://www.botasot.info/kosova/822842/ministri-i-shendetesise-jo-lista-esenciale-te-barnave-per-interesa-biznesore/>
- <http://ulpianapress.com/qe-5-vite-nuk-eshte-reviduar-lista-esenciale-e-barnave/>
- <https://www.facebook.com/ofkosova/posts/lista-e-barnave-esenciale-ne-proces-te-revidimitkryetari-i-ofk-arianit-jakupi-gj/1866875633410715/>
- <https://kosova-info.com/lista-e-re-e-barnave-esenciale-e-gatshme-ne-muajin-maj/>
- <https://kosova-info.com/lista-e-re-e-barnave-esenciale-e-gatshme-ne-muajin-maj/>
- <http://www.njeshi.com/index.php/2019/06/26/ministri-ismaili-semundjet-e-rralla-jane-perfshire-ne-listen-e-barnave-esenciale/>
- <https://kallxo.com/shkurt/deputetet-premtojne-futjen-e-barnave-per-fibroze-cistike-ne-listen-esenciale/>
- <https://zeri.info/aktuale/200296/lista-esenciale-e-barnave-pa-shume-barna-te-rendesishme/>
- <http://prizrenpress.com/lajme/nis-revidimi-i-listes-esenciale-te-barnave/>

Gjithashtu, MSh që në hapje të procesit i ka ftuar të gjitha palët e interesuara (nga shoqëria civile) që ta monitorojnë procesin e revidimit të LBE, duke mundësuar pjesëmarrje të plotë në takimet e Komitetit, dhe punëtoritë e mbajtura për të gjithë të interesuarit.

MSh ka pranuar qysh në fillim të procesit edhe kërkesën e Institutit "Columbus" dhe KDI-së që të jenë monitoruese të procesit të revidimit të Listës së Barnave Esenciale dhe përfaqësuesit e tyre janë ftuar për të marrë pjesë rregullisht në takimet dhe punëtoritë e Komitetit teknik si dhe janë ndarë me to dokumentet dhe draftet e LBE në secilën fazë të zhvillimit të tyre.

Tabela 1. Barnat me kufizim ne moshe apo peshë	
atropine	> 3 muajsh
benzyl benzoate	>2 vjeç
betamethason përgatesat topikale	hidrokortizoni preferohet te neonatet
cefazolin	>1 muajsh
ceftriaxone	>41 javë e korrektuar e moshes gestative
darunavir	> 3 vjeç
dolutegravir	≥25 kg
doxycycline	>8 vjeç (përveç infeksioneve serioze psh te kolera)
efavirenz	>3 vjeç apo >10 kg
fluoxetine	>8 vjeç
ibuprofen	>3 muajsh (përveç format IV për patent ductus arteriosus)
metoclopramide	Jo te neonatët
nevirapine	> 6 javë
ondansetron	>1 muajsh
silver sulfadiazine	>2 muajsh
tetracaine	Jo te neonatet
xylometazoline	>3 muajsh

Tabela 2. Sqarime për format farmaceutike	
A. Administrimi oral	
Format e forta farmaceutike orale	I referohet tabletave apo kapsulave apo edhe formave tjera te forta duke nenkuptuar se nuk ka ndonje ndryshim ne efikasitetin klinik ne mes tyre. Mirëpo në asnje rast kjo nuk nënkupton format me lirim të modifikuar
Tableta	I referohet tabletave me apo pa film apo drazhe, tabletave ndarëse, tabletave përtpëse, përshkumëzuese etj. ato që treten në ujë apo ndonjë lëng tjetër. Mirëpo në asnje rast kjo nuk nënkupton format me lirim të modifikuar
Tableta (me kualifikim)	I referohet rasteve specifike të ndonjë lloji të tabletës: si tableta përtpëse, tretëse, të ndara, sublinguale apo edhe rastet kur tableta mund të ketë lirim të modifikuar
Kapsula	I referohet kapsulave të forta apo të buta. Termi "kapsulë" pa ndonjë kualifikim asnjëherë nuk nënkupton ndonjë lloj kapsule me lirim të modifikuar
Kapsula (me kualifikim)	Termi kapsulë me kualifikim i referohet kapsulave gastro-rezistente apo atyre me lirim të modifikuar.
Granula	Përgatesa të cilat i jepen pacientit që të gëlltiten pa ndonjë përgatitje tjetër, të përtpen apo të merren në apo me ujë apo ndonje lëng tjetër të përshtatshëm. Termi "granulë" pa ndonjë kualifikim asnjëherë nuk nënkupton ndonjë lloj kapsule me lirim të modifikuar
Pluhur oral	Përgatesa të cilat i jepen pacientit si pluhur (zakonisht mono dozë) të merren në apo me ujë apo ndonjë lëng tjetër të përshtatshëm.

Tretësirë orale	Përgatësat në formë tretësisë janë të parapara që të gëlltiten psh tretësirat orale, suspensionet, emulzionet apo pikat orale, duke përfshirë edhe ato të cilat përgatiten nga granulat apo pluhurat duke përjashtuar ato që janë për administrim promukozal psh gargarat dhe tretësirat për shpërlarje të gojës. Tretësirat orale të cilat janë në formë të pluhurit apo granulat japin një përparësi për shkak të stabilitetit dhe kostos më të lirë të transportit. Në rast se ka më shumë se një lloj të tretësirave orale në ët njëjtin treg (psh tretësira, suspensione, granula etj) ato mund të zëvendësohet dhe në ato raste ato duhet të jenë bioekuivalente. Preferohet që tretësirat orale të mos përmbajnë sheqer dhe që tretësirat për fëmijë të mos përmbajnë alkool.
-----------------	--

B. Administrimi parenteral

Injeksion	I referohet solucioneve, suspensioneve apo emulzioneve duke përfshirë edhe ato të cilat duhet të përfitohen me tretje të pluhurave apo tretësirave të koncentruara.
Injeksion (me kualifikim)	Rruga e administrimit mund të përfshihet në kllapa kur ka rëndësi
Infuzion intravenoz	I referohet tretësirave apo emulzioneve duke përfshirë ato të cilat përfitohen me tretje të pluhurave apo tretësirave të koncentruara.

C. Format tjera të dozimit

për sy	pika për sy, pomadë për sy
topikale	losione, tretësira, krema, pomada
rektale	supozitore, gel apo tretësirë
vagjinale	ovula apo tableta vagjinale
inhalim	pluhur për inhalim, inhalim i presuar, nebulizator

*Shënim - emrat e barnave janë të shënuara sipas emrit të pambrojtur ndërkombëtar ATC kodet janë orientues dhe disa produkte mund të kenë edhe ATC kode tjera varësisht nga forma farmaceutike dhe fortësia		ATC
1. ANESTETIKET, BARNAT PREOPERATIVE DHE GAZET MEDICINALE		
1.1 Anestezia e përgjithshme dhe oksigjeni		
1.1.1 Barnat inhalatore		
sevoflurane*	Tretësirë 250 ml *Furnizimet të kenë edhe pajisje (adapter) për kyçe në vaporizer	N01AB08
nitrous oxide	Inhalim.	N01AX13
oxygen	Inhalim (gaz medicinal)	V03AN01
1.1.2 Barnat e injektueshme		
ketamine	Injeksion: 50 mg (si hidroklorur) / ml, in 10- ml. flakon.	N01AX03
propofol*	Injeksion: 10 mg/ ml.; * Tiopentali 500 mg mund të përdoret si alternative varësisht nga kostoja dhe autorizimi për marketing	N01AX10
etomidate	Injeksion: 2mg/ml, 10ml	N01AX07
1.2 Anesteziket lokal		
o bupivacaine	Injeksion: 0.25%, 0.5% (hidroklorur) në flakon apo ampullë. Injeksion: për anestezë spinale: 0.5% (hidroklorur) në ampullë 4- ml. të tretet me 7.5% tretësirë glukozë	N01BB01
o lidocaine	Injeksion: 1%; 2% (hidroklorur) në flakon. Injeksion: për anestezë spinale: 0.5% (hidroklorur) / 2- ml. të tretet me 7.5% tretësirë glukozë. Format topikale: 2% to 4% (hidroklorur).	N01BB02 D04AB01
lidocaine - epinephrine (adrenaline)	Kartridzha dentar: 2% (hidroklorur) + epinephrine 1:80 000. Injeksion: 1%; 2% (hidroklorur apo sulfat) + epinephrine 1:200 000 në flakon.	N01BB52
ropivacaine	Injeksion: 2mg/ml, 10ml dhe 5 mg/ml; 10ml epidural	N01BB09
ephedrine	Injeksion: 30 mg (hidroklorur) / ml. në 1- ml. (për përdorim gjatë anestezisë spinale gjatë lindjes, për të parandaluar hipotensionin)	C01CA26
1.3 Barnat preoperative dhe sedative për procedura të shkurta		
atropine	Injeksion: 1 mg (sulfat) në 1- ml.	A03BA01
o midazolam	Injeksion: 1 mg/ ml.; 2 ml dhe 5 ml Tretësirë orale: 2 mg/ ml. [c] Tableta: 7.5 mg, 15 mg.	N05C108
morfinë	Injeksion: 10 mg (sulfat apo hidroklorur) në 1- ml.	N02AA01
1.4 Gazet Medicinale		
oxygen	Inhalim - Për përdorim në menaxhimin e hipoksisë. *Jo më shumë se 30% oksigjen të neonatit më pak apo baraz me 32 javë gestative	V03AN01
2. BARNAT PËR DHËMBJE DHE KUJDES PALLIATIV		
2.1 Barnat antiinflatore josteroidale dhe jo-opioide		
acetylsalicylic acid	Supozitore: 50 mg deri 150 mg. Tableta: 100 mg dhe 500 mg.	B01AC06
ibuprofen a	Tretësirë orale: 200 mg/5 ml. Tableta: 200 mg; 400 mg; 600 mg. a Jo të fëmijet më të vegjël se 3 muajsh	M01AE01
paracetamol*	Tretësirë orale: 120 mg - 150 mg/5 ml.; Supozitore: 80 - 150 mg. Tableta: 100 mg, 500 mg. Injeksion: 500 mg, 1g * Nuk rekomandohet për përdorim antiinflatator për shkak se nuk është dëshmuar benefiti për atë efekt.	N02BE01
diclofenac	Injeksion: 25mg/ml, 3ml	M01AB05
metamizol	Injeksion: 1g/2ml	N02BB02
2.2 Analgjeziket opioid		
fentanyl*	Fllaster transdermal: 12 mcg/hr; 25 mcg/hr; 50 mcg/hr; 75 mcg/hr; 100 mcg/hr *për menaxhimin e dhëmbjeve kancerogje Injeksion: 50mcg/ml, 2ml Tableta: 300mcg sublingual	N02AB03 N01AH01 N02AB03
o morfina*	Granula (lirim i ngadalësuar, të tretet me ujë): 20 mg -200 mg (sulfat morfine) Injeksion: 10 mg (hidroklorur morfine apo sulfat morfine) në ampullë 1- ml. Tretësirë orale: 10 mg (hidroklorur morfine apo sulfat morfine)/5 ml. Tableta: (lirim i ngadalësuar): 10 mg- 200 mg (hidroklorur morfine apo sulfat morfine) Tableta: (lirim i menjëhershëm): 10 mg (sulfat morfine) * Alternativat kuftohen në hidromorfon dhe oksikodon.	N02AA01

oxycodone	Tableta: 5 mg	N02AA05
tramadol	Injeksion: 50 mg/mg, 2ml	N02AX02
methadone*	Tableta: 5 mg; 10 mg (si hidroklorur)	N07BC02
	Tretësirë orale: 5 mg/5 ml.; 10 mg/5 ml. (hidroklorur).	
	Koncentrat për tretësirë orale: 5 mg/ ml.; 10 mg/ ml. (hidroklorur).	
	* Për menaxhimin e dhembjes kanceroze	
2.3 Barnat për simptoma tjera të zakonshme dhe kujdes palliativ		
dexamethasone	Injeksion: 4 mg/ ml. në ampulla 1 ml. (si kripë dinatrium fosfat).	H02AB02
	Tretësirë orale: 2 mg/5 ml.	A01AC02
	Tableta: 2 mg [c]; 4 mg.	H02AB02
diazepam	Injeksion: 5 mg/ ml.	N05BA01
	Tretësirë orale: 2 mg/5 ml.	
	Tretësirë rektale: 2.5 mg; 5 mg; 10 mg.	
	Tableta: 5 mg; 10 mg.	
hyoscine butylbromide	Injeksion: 20 mg/ ml.	A03HB01
lactulose [c]	Tretësirë orale: 3.1-3.7 g/5 ml.	A06AD11
loperamide	Format e forta të dozimit oral: 2 mg	A07DA03
3. ANTIALERGIKËT DHE BARNAT TJERA QË PËRDOREN NË ANAFILAKSË		
dexamethasone	Injeksion: 4 mg/ ml. në ampulla 1 ml. (kripë dinatrium fosfat).	H02AB02
epinephrine (adrenaline)	Injeksion: 1 mg (si hidroklorur apo hidrogjen tartrate) në ampulla 1 ml.	C01CA24
hydrocortisone	Injeksion: 100 mg (si sakinat natriumi) në flakon.	H02AB09
c loratadine *	Tretësirë orale: 1 mg/ ml.	R06AX13
	Tableta: 10 mg.	
	*mund të ketë edhe rol sedativ antihistaminik për disa indikacione të kufizuara (EMC)	
c prednisolone	Tretësirë orale: 5 mg/ ml. [c] Tableta: 5 mg; 25 mg.	H02AB06
chloropyramine	Injeksion: 10mg/ml, 2ml	R06AC03
noradrenaline	Injeksion: 2mg/ml, 1ml i.v dhe 1mg/ml,10ml	C01CA03
4. ANTIDOTËT DHE SUBSTANCAT TJERA QË PËRDOREN TE HELMIMET		
acetylcysteine	Injeksion: 200 mg/ ml. në 10- ml. ampulle.	R05CB01
	Tretësirë orale: 10% [c]; 20% [c].	
atropine	Injeksion: 1 mg (sulfat) në ampulla 1- ml.	A03BA01
calcium gluconate	Injeksion: 100 mg/ ml. në 10- ml. ampulla.	A12AA03
naloxone	Injeksion: 400 mcg (hidroklorur) në ampulla 1- ml.	A06AH04
pralidoxim	Injeksion: 1g, 10ml i.v	V03AB04
flumazenil	Injeksion: 0.1mg/ml, 5ml	V03AB25
5. ANTIKOVULZANTET/ANTIPILEPTIKET		
carbamazepine	Tretësirë orale: 100 mg/5 ml.	N03AF01
	Tableta: 200 mg. dhe 400 mg	
diazepam	Gel apo Tretësirë rektale: 5 mg/ ml. në tuba 0.5 ml.; 2- ml.; 4- ml.	N05BA01
c lorazepam	Formulim parenteral: 2 mg/ ml. në ampulla 1 ml. ; 4 mg/ ml. në ampulla 1 ml.	N05BA06
magnesium sulfate*	Injeksion: 0.5g/ ml. në ampulla 2- ml. (ekuivalent me 1 g në 2 ml.; 50% peshë/vëllim).	A06AD04
	0.5g/ ml. në 10- ml. ampulla (ekuivalent to 5 g in 10 ml.; 50% peshë/vëllim).	
	* Për përdorim në eklampsi apo pre-eklampsi të rëndë dhe jo për çrregullime tjera me konvulzione.	
phenobarbital	Injeksion: 200 mg/ ml. (natrium).	N03AA02
	Tretësirë orale: 15 mg/5 ml.	
	Tableta: 15 mg dhe 100 mg.	
phenytoin	Injeksion: 50 mg/ ml. in 5- ml. flakon (natrium).	N03AH02
	Tretësirë orale: 25 mg - 30 mg/5 ml.*	
	Format e forta orale: 25 mg; 50 mg; 100 mg (natrium).	
	Tableta (përtpëse): 50 mg. * Prezenca e të dy fortësive 25 mg/5 ml. dhe 30 mg/5 ml. mund të shkaktojë konfuzion në përkrah dhe dispensim prandaj duhet të shruarjet.	
valproic acid (natrium valproate)	Tretësirë orale: 50 mg/ml.; 200mg/5ml	N03AG01
	Pika: 300mg/ml	
	Tableta: (të mbeshjtella): 300 mg; 500 mg (natrium valproate).	
levetiracetam	Tableta: 250mg, 750mg, 500mg, 1g.	N03AX14
Pyridostigmine	Tableta: 60 mg.	N07AA02
6. BARNAT ANTIINFEKTIVE		
6.1 Anthelmintikët		

6.1.1 Anthelmintikët intestinal			
Mebendazole	Tableta: (përtypëse): 100 mg; 500 mg.		P02CA01
6.2 Antibakterikët			
Për të ndihmuar në programin e kujdestarisë së antibiotikëve në nivelin lokal, nacional dhe atë global si dhe për të ulur shkallën e rezistencës antimikrobike. Organizata Botërore e Shëndetësisë ka përgatitur klasifikimin e antibiotikëve në kategorinë AWaRe. Kjo është shkurtës e fjalëve ACCESS (Qasje), WATCH (mbikqyrje/përcjellje) dhe RESERVE (rezervë) dhe nënkupton klasifikimin e antibiotikëve në grupe të ndryshme për të theksuar rëndësinë e përdorimit korrekt të tyre në trajtimin e infeksioneve të ndryshme.			
Grupi 1 - ANTIBIOTIKËT E GRUPIT ACCESS (TË QASSHËM)			
Ky grup përfshin antibiotikët, të cilët kanë aktivitet kundër një numri të madh të mikrobeve të ndryshme patogjene, të cilat tregojnë potencial më të ulët të rezistencës sesa antibiotikët në grupet e tjera. Disa antibiotikë të këtij grupi rekomandohen si opsioni kryesor i parë ose i dytë në terapinë empirike për infeksionet e ndryshme. Antibiotikët e këtij grupi janë thelbësorë dhe popullata duhet të ketë qasje të plotë në to, të jenë të përballueshëm dhe të kenë cilësi të siguruar. Lista e këtyre antibiotikëve është dhënë në vijim. Disa antibiotikë të grupit ACCESS, po ashtu mund të përfshihen edhe në grupin e dytë WATCH.			
ANTIBIOTIKËT E GRUPIT ACCESS SIPAS LISTËS SË OBSH-së TË VITIT 2019			
Amikacin	Benzylpenicillin	Cloxacillin	Phenoxymethylpenicillin
Amoxicillin	Cefalexin	Doxycycline	Procaine benzylpenicillin
Amoxicillin + clavulanic acid	Cefazolin	Gentamicin	Spectinomycin
Ampicillin	Chloramphenicol	Metronidazole	Sulfamethoxazole + trimethoprim
Benzathine benzylpenicillin	Clindamycin	Nitrofurantoin	
Komiteti i Ekspertëve të OBSH ka miratuar target indikatorin, i cili bazohet në qasjen AWaRe dhe specifikon se së paku 60% e konsumit të antibiotikëve në një shtet duhet t'i takojë grupit ACCESS. Sipas publikimeve të fundit të OBSH-së, Kosova ka përdorur 56.2% të antibiotikëve nga grupi ACCESS.			
GRUPI 2 - ANTIBIOTIKËT E GRUPIT WATCH (mbikqyrje/përcjellje)			
Ky grup përfshin klasët e antibiotikëve që kanë potencial më të lartë të shfaqjes së rezistencës dhe përfshin shumicën e agjentëve me prioritet të lartë në mesin e Antimikrobikëve me rëndësi kritike për injektimin humanë dhe / ose antibiotikët që kanë rrezik relativisht të lartë të shkaktojnë rezistencë bakteriale. Këto barna duhet të kenë prioritet si objektiva kryesorë të programeve të monitorimit dhe kujdestarisë së antibiotikëve. Disa antibiotikë të grupit Watch rekomandohen si opsioni kryesor i parë ose i dytë në terapinë empirike për një numër të kufizuar të infeksioneve dhe ato janë dhënë në listën e mëposhme (http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/251715/1/9789241511469-eng.pdf?ua=1)			
ANTIBIOTIKËT E GRUPIT WATCH SIPAS LISTËS SË OBSH-së SË VITIT 2019			
Azithromycin	Ciprofloxacin		
Cefixime	Clarithromycin		
Cefotaxime	Meropenem		
Ceftazidime	Piperacillin + tazobactam		
Ceftriaxone	Vancomycin		
Cefuroxime			
1 http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/251715/1/9789241511469-eng.pdf?ua=1			
Grupi 3- ANTIBIOTIKËT E GRUPIT REZERVË			
Ky grup përfshin antibiotikë dhe klasë të antibiotikëve, të cilët duhet të rezervohen për trajtimin e infeksioneve të konfirmuara ose ato që dyshohet se janë shkaktuar nga mikroorganizmat multirezistentë ndaj terapisë. Antibiotikët e grupit rezervë duhet të konsiderohen si "opsioni i fundit" terapeutik. Disa prej antibiotikëve të grupit rezervë renditen si barna individuale nëpër Listën e barnave, kur ato kanë më shumë dobi sesa rrezik dhe aktivitet të dështuar kundër mikrobeve patogjene me "prioriteti kritik" ose "prioritet të lartë" të identifikuar nga Lista e Patogjenëve Prioritarë të OBSH-së, veçanërisht Enterobakteret rezistente ndaj karbapenemeve. Këto antibiotikë duhet të jenë të qasshëm, por përdorimi i tyre duhet të përshtatet për pacientët dhe institucionet shumë specifike, atëherë kur të gjitha alternativat e tjera kanë dështuar ose nuk janë të përshatshme për zbatimin. Këto barna mund të mbrohen dhe të përcaktohen me përparësi si synime kryesore të programeve të kujdestarisë së antibiotikëve që përfshijnë raportimin e monitorimit dhe përdorimit, me qëllim që të ruhet efektiviteti i tyre.			
ANTIBIOTIKËT E GRUPIT REZERVË SIPAS LISTËS SË OBSH-së SË VITIT 2019			
Ceftazidime + avibactam	Meropenem + vaborbactam		
Colistin	Plazomicin		
Fosfomycin (intravenoz)	Polymyxin B		
Linezolid			
6.2.1 ANTIBIOTIKËT E GRUPIT ACCESS			
Amikacin	Injeksion: 250 mg (si sulfat)/ml, në flakon 2- ml.		101GB06
	ZGJEDHJA E PARË: - pielonefriti ose prostatiti (i rëndë)	ZGJEDHJA E DYTË: - neutropenia febrile e rrezikut të lartë - sepsa tek të porsalindurit dhe fëmijët [c]	
	Pluhur për tretësirë orale: 125 mg (si trihidrat)/5 mL; 250 mg (si trihidrat)/5 mL. [c].		
	Format e forta orale: 250 mg; 500 mg (si trihidrat).		
	Pluhur për Injeksion: 250 mg; 500 mg; 1 g (si natrium) në flakon.		
	ZGJEDHJA E PARË: - pneumonia e shtuar në komunitet (komunitare)- (me pasqyrë klinike mesatare deri të rëndë) - pneumonia komunitare (e rëndë) [c]	ZGJEDHJA E DYTË: - meningjiti akut bakterial	

amoxicillin	<ul style="list-style-type: none"> - kequshqyeshmëria akute e rëndë dhe e ndërlikuar [c] - përkeqësimet e sëmundjeve kronike obstruktive të mushkërive (SKOM) - infeksionet e traktit të poshtëm urinar - otitis media - faringjiti - sepsa tek të porsalindurit dhe fëmijët [c] - sinuziti - kequshqyeshmëria akute e rëndë dhe e pandërlikuar [c] - abscesi progresiv aplikal i dhëmbit 		J01CA04
amoxicillin + clavulanic acid	Tretësirë orale: 125 mg amoxicillin + 31.25 mg clavulanic acid/5 ml. DHE: 250 mg amoxicillin + 62.5 mg clavulanic acid/5 ml. [c]		J01CR02
	Tableta: 500 mg (si trihidrat) + 125 mg (si kripë kaliumi).		
	ZGJEDHJA E PARË: <ul style="list-style-type: none"> - pneumonia komunitare (e rëndë) [c] - infeksionet e komplikuara intraabdominale (mesatare deri të rënda) - përkeqësimet e SKOM - pneumonia e ftoz në spital (pneumonia spitalore) - neutropenia febrile me rrezik të ulët - infeksionet e traktit të poshtëm urinar - sinuziti - infeksionet e lëkurës dhe të indeve të buta 	ZGJEDHJA E DYTË: <ul style="list-style-type: none"> - Infeksionet e eshtrave dhe nyjave - pneumonia komunitare (mesatare) - pneumonia komunitare (e rëndë) - otitis media -infeksionet pas kafshimeve -profilaksa kirurgjike 	
ampicillin	Pluhur për Injeksion: 500 mg; 1 g (si kripë natriumi) në flakon.		J01CA01
	ZGJEDHJA E PARË: <ul style="list-style-type: none"> - pneumonia komunitare (e rëndë) [c] - kequshqyeshmëria akute e rëndë dhe e ndërlikuar [c] - sepsa tek të porsalindurit dhe fëmijët [c] 	ZGJEDHJA E DYTË: <ul style="list-style-type: none"> - meningjiti akut bakterial 	
benzathine benzylpenicillin	Pluhur për Injeksion: 900 mg benzylpenicillin (= 1.2 milion IU) në flakon 5- ml. [c]; 1.44 g benzylpenicillin (= 2.4 milion IU) në flakon 5- ml.		J01CE08
	ZGJEDHJA E PARË: <ul style="list-style-type: none"> - sifilisi 	ZGJEDHJA E DYTË: <ul style="list-style-type: none"> --- 	
benzylpenicillin	Pluhur për Injeksion: 600 mg (= 1 milion IU); 3 g (= 5 milion IU) (kripë e natriumit ose kaliumit) në flakon.		J01CE01
	ZGJEDHJA E PARË: <ul style="list-style-type: none"> - pneumonia komunitare (e rëndë) [c] - kequshqyeshmëria akute e rëndë dhe e ndërlikuar [c] - sepsa tek të porsalindurit dhe tek fëmijët [c] - sifilisi 	ZGJEDHJA E DYTË: <ul style="list-style-type: none"> - meningjiti akut bakterial [c] -endokarditi 	
cefalexin	Pluhur për tretje me ujë: 125 mg/ 5 ml; 250 mg/5 ml (anhidroz)		J01DB04
	Format orale të forta: 250 mg (si monohidrat)		
	ZGJEDHJA E PARË: <ul style="list-style-type: none"> --- 	ZGJEDHJA E DYTË: <ul style="list-style-type: none"> -përkeqësimet e SKOM -faringjiti -infeksionet e lëkurës dhe infive të buta 	
cefazolin* a	Pluhur për Injeksion: 1 g (si kripë e natriumit) në flakon.		J01DB04
	a > 1 muaj.		
	ZGJEDHJA E PARË: <ul style="list-style-type: none"> - profilaksa kirurgjike 	ZGJEDHJA E DYTË: <ul style="list-style-type: none"> - infeksionet e eshtrave dhe nyjave 	
chloramphenicol	Kapsula: 250 mg. Suspenszion vajor për injeksion* 0.5 g (si sukeinat natriumi)/ ml. në ampullë 2- ml. * Vetëm për trajtimin e meningjitit epidemik te fëmijët mbi 2 vjeç dhe te të triturit. Tretësirë orale: 150 mg (si palmitat) 5 ml. Pluhur për injeksion: 1 g në flakon.		J01BA01
	ZGJEDHJA E PARË	ZGJEDHJA E DYTË:	

clindamycin	Kapsula: 150 mg (si hidrokloruri)		J01FF01
	Injeksion: 150 mg (si fosfat) / ml.		
	Tretësirë orale: 75 mg/5 ml. (si palmitat) [c].		
	ZGJEDHJA E PARË:	ZGJEDHJA E DYTË:	
		- Infeksionet e eshtrave dhe nyjave - Infeksione të rënda me SGA, p.sh. fasciiti nekrotizues, sindromi i shokut toksik. - Infeksionet anaerobe, p.sh. sepsa intraabdominale, infeksione anaerobe bronkopulmonare. - Pneumonia nga P. jiroveci (në kombinim me primaquine). - Malaria P. falciparum (në kombinim me kininën).	
cloxacilin*	Kapsula: 500 mg; 1 g (si kripë e natriumit).		J01CF02
	Pluhur për Injeksion: 500 mg (si kripë e natriumit) në flakon.		
	Pluhur për tretësirë orale: 125 mg (si kripë e natriumit)/5 ml.		
	*cloxacilin, dicloxacilin und flucloxacilin preferohen për përdorim oral për shkak të absorbimit më të mirë		
	ZGJEDHJA E PARË:	ZGJEDHJA E DYTË:	
	- infeksionet e eshtrave dhe nyjave - infeksionet e lëkurës dhe indeve të buta	- sepsa tek të porsalindurit dhe fëmijët [c]	
doxycycline a	Tretësirë orale: 25 mg/5 ml. [c]; 50 mg/5 ml. (anhidroz) [c].		J01AA02
	Format e forta orale: 50 mg [c]; 100 mg (si hiçlat).		
	Pluhur për Injeksion: 100 mg në flakon.		
	a përdorimi të fëmijët nën 8 vjeç vetëm nëse ka infeksion që kërcënon jetën dhe nuk ka alternativë tjetër terapeutike.		
	ZGJEDHJA E PARË:	ZGJEDHJA E DYTË:	
	- infeksionet seksualisht të transmetueshme nga Chlamydia trachomatis - kolera - Infeksione rriçeciale - ethet Q. - bruceleza - shtundra e llajmit	- kolera [c] - pneumonia komunitare (mesatare) - përkeqësimet e SKOM.	
gentamicin	Injeksion: 10 mg, 40 mg, 60 mg (si sulfat) / ml. në flakon 2- ml.		J01GB03
	ZGJEDHJA E PARË:	ZGJEDHJA E DYTË:	
	- pneumonia komunitare (e rëndë) [c] - keqshqyeshmëria akute e rëndë dhe e ndërlikuar [c] - sepsa tek të porsalindurit dhe fëmijët [c]	- gonorea - profilaksa kirurgjike	
metronidazole	Injeksion: 500 mg në flakon 100- ml. .		J01XD01
	Tretësirë orale: 200 mg (si benzoate)/5 ml.		
	Supozitorë/vaginaleta: 500 mg; 1 g.		
	Tableta: 200 mg to 500 mg.		
	ZGJEDHJA E PARË:	ZGJEDHJA E DYTË:	
	- infeksioni me C. difficile - infeksionet e komplikuara intraabdominale (mesatare) - infeksionet e komplikuara intraabdominale (të rënda) - trikomoniaza - gjiardiaza - profilaksa kirurgjike	- infeksionet e komplikuara intraabdominale (mesatare)	
nitrofurantoin	Tretësirë orale: 25 mg/5 ml. [c]		J01NE01
	Tableta: 100 mg		
	ZGJEDHJA E PARË:	ZGJEDHJA E DYTË:	
	- infeksionet e traktit të poshtëm urinar	---	
phenoxymethylpenicillin	Pluhur për tretësirë orale: 250 mg (si kripë kaliumi) /5 ml.		J01CE02
	Tableta: 250 mg (si kripë kaliumi).		
	ZGJEDHJA E PARË:	ZGJEDHJA E DYTË:	
	- pneumonia komunitare (mesatare)	---	

	- faringjiti - abscesi progresiv apikal i dhëmbit - profilaksa e etheve reumatike		
procaine benzylpenicillin*	Pluhur për Injeksion: 1 g (=1 million IU), 3 g (=3 million IU) në flakon. * Procaine benzylpenicillin nuk rekomandohet si terapi e zgjedhjes së parë në sepsën neonatale, përveç institucioneve që kanë shkallë të lartë të vdekshmërisë së foshnjave. ZGJEDHJA E PARË: - sifilisi [c]	ZGJEDHJA E DYTË: - sifilisi	J01CE09
sulfamethoxazole + trimethoprim*	Injeksion: 80 mg + 16 mg/ ml. në ampula 5- ml.; 80 mg + 16 mg/ ml. në ampula 10- ml. Tretësirë orale: 200 mg + 40 mg/5 ml.. Tableta: 100 mg + 20 mg; 400 mg + 80 mg; 800 mg + 160 mg. * trimetoprime si agjens i vetëm mund të jetë alternativë e infeksioneve të traktit të poshtëm urinar. ZGJEDHJA E PARË: - infeksionet e traktit të poshtëm urinar (nëse janë të ndjeshme dhe nuk ka mundësi të tjera) - Pneumonia nga Pneumocistis jiroveci (trajtimi dhe profilaksia);	ZGJEDHJA E DYTË: - diarrea akute invazive / dizenteria bakteriale - toksoplazmoza (profilaksia dhe terapi e linjës së dytë); - nokardioza (terapi e linjës së dytë)	J01EE01
6.2.2. ANTIBIOTIKËT E GRUPIT WATCH			
azithromycin*	Kapsula: 250 mg; 500 mg (anhidroze). Tretësirë orale: 200 mg/5 ml. * po ashtu, përdoret si terapi njëdozëshe në trajtimin e traktit dhe sëmundjes tropikale "yaws". ZGJEDHJA E PARË: - infeksionet seksualisht të transmetueshme me Chlamydia trachomatis - kolera [c] - gonorrea - etiet tifoide	ZGJEDHJA E DYTË: - diarrea akute invazive bakteriale / dizenteria - gonorrea	J01FA10
cefixime	Kapsula ose tablet: 200 mg; 400 mg (si trihidrat) Pluhur për tretësirë orale: 100 mg/ 5 ml [c] ZGJEDHJA E PARË: - Faringjiti, - Oriti, - infeksionet urinare - infeksionet respiratore	ZGJEDHJA E DYTË: - diarrea akute invazive bakteriale / dizenteria - gonorrea	J01DD08
cefotaxime*	Pluhur për Injeksion: 250 mg për flakon (si kripë natriumi) * cefalosporinë e zgjedhur e gjeneratës së tretë për përdorim tek të porsalindurit e hospitalizuar ZGJEDHJA E PARË: - meningjiti akut bakterial - pneumonia komunitare (e rëndë) - infeksionet e ndërlikuara intraabdominale (mesatare) - infeksionet e ndërlikuara intraabdominale (të rënda) pneumonia spitalore - pielonefriti ose prostatiti (i rëndë)	ZGJEDHJA E DYTË: - infeksionet e eshtrave dhe nyjave - pielonefriti ose prostatiti (mesatar) - sepsa tek të porsalindurit dhe fëmijët [c]	J01DD01
ceftriaxone* a	Pluhur për Injeksion: 250 mg; 1 g (si kripë e natriumit) në flakon. * të mos jepet me kalcium dhe të shmangët përdorimi të fëmijët me hiperbilirubinemi. a >41 javë të gestacionit. ZGJEDHJA E PARË: - meningjiti akut bakterial - pneumonia komunitare (e rëndë) - infeksionet e ndërlikuara intraabdominale (mesatare) - infeksionet e ndërlikuara intraabdominale (të rënda) - pneumonia spitalore - gonorrea - pielonefriti ose prostatiti (i rëndë)	ZGJEDHJA E DYTË: - diarrea akute invazive bakteriale / dizenteria - infeksionet e eshtrave dhe nyjave - pielonefriti ose prostatiti (mesatar) - sepsa tek të porsalindurit dhe fëmijët [c]	J01DD04

	- ethet tifoide		
cefuroxime	Pluhur për Injeksion: 250 mg, 750 mg, 1.5 g në flakon (si kripë e natriumit)		
	ZGJEDHJA E PARË: ---	ZGJEDHJA E DYTË: -profilaksa kirurgjike	J01DC02
ciprofloxacim	Tretësirë orale: 250 mg/5 ml (anhidroze) [c]		
	Tretësirë për infuzion IV: 2 mg/ ml. (si hidrat) [c]		
	Tableta: 250 mg (si hidroklorur).		
	ZGJEDHJA E PARË: - diarrra akute invazive bakteriale / dizenteria - neutropenia febrile me rrezik të ulët - pielonefriti ose prostatiti (mesatar) - ethet enterike	ZGJEDHJA E DYTË: - kolera - infeksionet e komplikuara intraabdominale (mesatare)	J01MA02
clarithromycin**	Format e forta orale: 500 mg.		
	Pluhur për tretësirë orale: 125 mg/5 ml.; 250 mg/5 ml.		
	Pluhur për Injeksion: 500 mg në flakon		
	*Eritromicina mund të jetë alternative		
	† klaritromicina po ashtu është e listuar për përdorim në regjimin të kombinuar për eradikimin e <i>H. pylori</i> tek të rriturit.		J01FA09
	ZGJEDHJA E PARË: - pneumonia komunitare (e rëndë) - pneumonitë atipike	ZGJEDHJA E DYTË: - faringjiti	
piperacilin + tazobactam	Pluhur për Injeksion: 2 g (si kripë e natriumit) + 250 mg (si kripë e natriumit), 4 g (si kripë e natriumit) + 500 mg (si kripë e natriumit) në flakon		
	ZGJEDHJA E PARË: - infeksionet e ndërlikuara intraabdominale (të rënda) - neutropenia febrile me rrezik të lartë - pneumonia spitalore - infeksionet polimikrobike	ZGJEDHJA E DYTË: ---	J01CJ05
vancomycin	Kapsula: 125 mg, 250 mg (si hidroklorur)		
	Injeksion: 500 mg		
	ZGJEDHJA E PARË: ---	ZGJEDHJA E DYTË: - infeksionet me <i>C. difficile</i> - neutropenia febrile e rrezikut të lartë - Infeksionet e rënda të shkaktuara nga MRSA; - meningjiti nga <i>S. pneumoniae</i> rezistent ndaj penicilinës; - endofalmiti; - infeksionet intra-vaskulare të lidhura me kateterin dhe infeksionet nga shanti i lëngut cerebrospinal	J01XA01
cefazozime	Pluhur për Injeksion: 250 mg or 1 g (si pentahidrat) në flakon		J01DD02
meropenem* a	Pluhur për Injeksion: 500 mg (si trihidrat), 1 g (si trihidrat) në flakon		
	a > 3 muaj		
	* imipenem - cilastatin është një alternative, përveç rasteve të meningjitit akut bakterial, ku preferohet meropenemi		
	ZGJEDHJA E PARË: ---	ZGJEDHJA E DYTË: - meningjiti akut bakterial tek të porsalindurit [c] - infeksionet e komplikuara intraabdominale (të rënda) - neutropenia febrile me rrezik të lartë - infeksionet obstetrike dhe gjinekologjike, - infeksionet e komplikuara të traktit urinar, - infeksionet e indeve të buta dhe të kockave - infeksionet polimikrobike	J01DH02
	Granula për suspension 250 mg/5ml, 100-150 ml		
	Tretësirë për Injeksion: 500 mg, 1 g		
	ZGJEDHJA E PARË:	ZGJEDHJA E DYTË:	

eritromicina	-pneumonia komunitare - pneumonia atipike (p.sh. Mycoplasma pneumoniae, Chlamydia pneumoniae, Legionella pneumophila), -pertussis -gastroenteritet nga Campylobacter	-terapia te pacientët alergjik ndaj penicilinës	J011A01
6.2.3. Grupi Rezervë			
Cefalosporinat e gjeneratës së pestë (me ose pa inhibitor të beta-laktamazës) p.sh. ceftaroline		Pluhur për Injeksion: 400 mg, 600 mg (si fosamit) në flakon	
Cefalosporinat e gjeneratës së katërt (me ose pa inhibitor të beta-laktamazës) p.sh. cefepime		Pluhur për Injeksion: 500 mg; 1 g, 2 g (si hidroklorur) në flakon	
Polimiksinat (Kolistina)		Pluhur për Injeksion: 1 milion I.U. (si kolistemetat natrium) në flakon	J01XB01
6.2.4 Barnat antileprotike			
dapsone	Tableta: 25 mg; 50 mg; 100 mg.		J04BA02
6.2.5 Barnat antituberkulare			
ethambutol	Tretësirë orale: 25 mg/ ml. [c]. Tableta: 100 mg to 400 mg (hidroklorur).		J04AK02
isoniazid	Tretësirë orale: 50 mg/5 ml. [c]. Tableta: 100 mg to 300 mg. Tableta: (ndarëse): 50 mg.		J04AC01
rifampicine	Tableta: 150 mg		J04AH02
isoniazid - rifampicin	Tableta: 75 mg + 150 mg; 150 mg + 300 mg. 60 mg + 60 mg (Për përdorim të herë pas hershëm 3 herë në javë). 150 mg + 150 mg (Për përdorim të herë pas hershëm 3 herë në javë). Tableta: (disperzibile): 50 mg + 75 mg [c]		J04AM02
pyrazinamide	Tretësirë orale: 30 mg/ ml. [c]. Tableta: 400 mg. Tableta: (dispersibile): 150 mg. Tableta: (ndarëse): 150 mg.		J04AK01
capreomycin	Injeksion: 1 g (si sulfat) në flakon.		J04AB30
cyclo-serine*	Format e fortu orale: 250 mg. *Terizidone mund të jetë një alternativë.		J04AB01
ethionamide*	Tableta: 125 mg; 250 mg. *Protionamide mund të jetë një alternativë.		J04AD03
levofloxacin	Tableta: 250mg; 500 mg; 750 mg.		J01MA12
p-aminosalicylic acid	Granula: 4 g në qeska. Tableta: 500 mg.		J04AA01
streptomycin [c]	Pluhur për Injeksion: 1 g (si sulfat) në flakon.		J01GA01
tuberculin purified protein derivative (PPD-S)	sol për diag. 5TU/0.1ml, 0.1 ml s.c		V04CF01
6.3 Barnat antimikotike			
Fluconazole	Kapsula: 50 mg. Injeksion: 2 mg/ ml. në flakon. Tretësirë orale: 50 mg/5 ml.		J02AC01
itraconazole*	Kapsula: 100 mg. Tretësirë orale: 10mg/ml. * Për trajtimin e aspergillozës kronike pulmonare, histoplazmozës, sporotrihozës, parakoksidiomikozës, mikoze të shkaktuara nga T. marneffeii dhe kromoblastomikozës; dhe profilaksa e histoplazmozës dhe infeksioneve të shkaktuara nga T. marneffeii te pacientët me AIDS.		J02AC02
nystatin	Oribleta: 100 000 IU. Tretësirë orale: 50 mg/5 ml. [c]; 100 000 IU/ml. [c]. Tableta: 100 000 IU; 500 000 IU. Ovula: 100 000 IU.		A07AA02 G01AA01
voriconazole*	Tableta: 50 mg; 200 mg Pluhur për Injeksion: 200 mg në flakon Pluhur për tretësirë orale: 40 mg/ml. *Për trajtimin e aspergillozës kronike pulmonare dhe aspergillozës akute invazive.		J02AC03
potassium iodide	Tretësirë e saturuar		V03AB21

6.4 Barnat antivirale		
6.4.1 Barnat antiherpetike		
aciclovir	Tretësirë orale: 200 mg/5 ml [c]. Pluhur për injeksion: 250 mg (si kripë natriumi) në flakon. Tableta: 200 mg.	J05AB01
Imiquimod	Kremë: 5mg/100mg-5%	D06BH10
6.4.2 Antiretroviralet		
<p>Duke u bazuar në dëshmitë dhe përvojat e fundit në përdorim, barnat e tre klasëve të antiretroviraleve në vijim janë përfshirë si barna esenciale për trajtimin dhe parandalimin e HIV-it (parandalimin e bartjes prej nënës te fëmijë, profilaksa para ekspozimit (kur indikohet) dhe profilaksa pas ekspozimit). OHSH thekson rëndësinë e përdorimit të këtyre produkteve në përputhshmëri me udhërrëfyesit global dhe kombëtar. OHSH rekomandon dhe miraton përdorimin e kombinimeve të dozave fikse dhe zhvillimin e kombinimeve të reja të dozave fikse, duke përfshirë format e modifikuara të dozimit, produkteve që nuk kanë nevojë për frigorifer dhe format e dozave pediatrike me cilësi të sigurt farmaceutike.</p> <p>Tabletat mund të përdoren te fëmijët për këtë arsye mund të konsiderohen për përfshirje në listim të Tabletave, me kusht që të jenë në dispozicion produktet me cilësi adekuatë.</p>		
didanosine	Tableta: 400 mg oral	J05AF02
tenofovir+ emtricitabine	Tableta: 245-300 mg + 200mg	J05AR17
6.4.2.1 Frenuesit e transkriptazës reverse nukleotide/Nukleotide		
abacavir (ABC)	Tableta: 300 mg (si sulfat). Tableta: (dispersibile, ndarëse): 60 mg (si sulfat) [c].	J05AF06
lamivudine (3TC)	Tretësirë orale: 50 mg/5 ml [c]. Tableta: 150 mg.	J05AF05
6.4.2.2 Frenuesit e transkriptazës reverse jo-Nukleotide		
efavirenz (EFV or EFZ) a	Tableta: 200 mg (ndarëse); 600 mg. a >3 vjeç ose >10 kg peshë.	J05AG03
nevirapine (NVP) a	Tretësirë orale: 50 mg/5 ml. Tableta: 50 mg (dispersibile); 200 mg. a > 6 javë	J05AG01
6.4.2.3 Frenuesit e proteazës		
<p>Përgjigdhja e proteazë inhibitorëve (frenuesit ve të proteazës) prej Listës Model do të duhet të përcaktohet nga secili vend, pas marrjes në konsideratë të udhërrëfyesve ndërkombëtarë dhe kombëtarë dhe përvojave të trajtimit. Ritonavir rekomandohet për përdorim në kombinim si buster farmakologjik, dhe jo si një antiretroviral i vetëm. Të gjithë frenuesit tjerë të proteazës duhet të përdoren në forma buster (p.sh. me Ritonavir).</p>		
darunavir a	Tableta: 75 mg; 400 mg; 600 mg; 800 mg. a >3 vite.	J05AE10
lopinavir + ritonavir (LPV/r)	Tretësirë orale: 400 mg + 100 mg/5 ml. Tableta: (stabile në nxehtësi): 100 mg + 25 mg; 200 mg + 50 mg. Kapsula që përmbajnë peleta orale: 40 mg + 10 mg [c]	J05AR10
ritonavir	Tretësirë orale: 400 mg/5 ml. Tableta: (stabile në nxehtësi): 25 mg; 100 mg.	J05AE03
6.4.2.4 Frenuesit e integrazës		
dolutegravir	Tableta: 50 mg	J05AX12
Kombinimet me doze-fikse		
abacavir + lamivudine	Tableta: (te tretshme, ndarëse): 60 mg (si sulfat) + 30 mg; 120 mg (si sulfat) + 60 mg.	J05AR02
efavirenz + emtricitabine* + tenofovir	Tableta: 600 mg + 200 mg + 300 mg (disoproxil fumarate ekuivalent të 245 mg tenofovir disoproxil). *Emtricitabine (FTC) është alternative e pranueshme për 3TC bazuar në njohuritë e farmakologjisë, vetive të rezistencës dhe studimeve klinike të antiretroviraleve.	J05AR06
lamivudine + zidovudine	Tableta: 30 mg + 60 mg [c]; 150 mg + 300 mg.	J05AR01
6.4.3 Antiviralet tjere		
ribavirin*	Injeksion: për administrim intravenoz: 800 mg dhe 1 g në 10- ml. Tretësirë buferike fosfati. Format e forta orale: 200 mg; 400 mg; 600 mg. * Për trajtimin e etheve hemoragjike.	J05AP01
valganciclovir*	Tableta: 450 mg. *Për trajtimin e retinitit me citomegalovirus (CMV).	J05AB14
oseltamivir*	Kapsula: 30 mg; 45 mg; 75 mg (si fosfat). Oral pluhur: 12 mg/ml. * sëmundja e rëndë për shkak të infeksionit të dyshuar apo të konfirmuar me virusin e influencës te pacientiët e hospitalizuar në gjendje kritike.	J05AH02
6.4.4 Barnat kundër hepatitit		
6.4.4.1 Barnat për hepatit B		
6.4.4.1.1 Frenuesit e transkriptazës reverse Nukleotide/Nukleotide		
tenofovir disoproxil fumarate (TDF)	Tableta: 300 mg (tenofovir disoproxil fumarate – ekuivalent me 245 mg tenofovir disoproxil)	J05AF07

6.4.4.2 Barnat për hepatit C (2)		
Bazuar në dëshmi aktuale, barnat e klasave të antiviraleve me veprim direkt duhet të përfshihen në listën e barnave esenciale për trajtimin e virusit të hepatitit C. Udhërrëfyesit e OBSH-së e rekomandojnë terapinë e kombinuar specifike duke bërë shfrytëzimin e barnave të klasave të ndryshme.		
◦ Ledipasvir/Sofosbuvir	Tableta: 90mg/400mg	J05AX65
◦ Sofosbuvir/Velpatasvir	Tableta: 400mg/100mg	J05AX69
6.4.4.2.5 Antivirale tjere		
pegylated interferon alfa (2a or 2b)	flakon apo shiringa të parambushura:	I 03AB11
	180 mcg (peginterferon alfa-2a).	
	80 microgram, 100 microgram (peginterferon alfa-2b)	
	* Të përdoret e kombinuar me Ribavirinë.	
6.5.4 Barnat kundër pneumocistozes dhe toksoplazmozës		
sulfamethoxazole + trimethoprim	Injeksion: 80 mg + 16 mg/ ml. në ampulla 5- ml.; 80 mg + 16 mg/ ml. në 10- ml. ampulla.	J01EE01
	Tretësirë orale: 200 mg + 40 mg/5 ml. [c].	
	Tableta: 100 mg + 20 mg; 400 mg + 80 mg [c].	
7. BARNAT ANTIMIGRENOZE		
7.1 Për trajtimin e sulmeve akute		
acetylsalicylic acid	Tableta: 300 mg - 500 mg.	H01AC06
ibuprofen [e]	Tableta: 200 mg; 400 mg.	M01AE01
paracetamol	Tretësirë orale: 120 mg - 150 mg/5 ml.	N02BE01
	Tableta: 300 mg to 500 mg.	
	Injeksion: 500 mg, 1g	
8. ANTINEOPLASTIKET DHE IMUNOSUPRESORET		
8.1 Barnat imunosupresore		
azathioprine	Pluhur për Injeksion: 100 mg (as natrium salt) në flakon.	L04AX01
	Tableta: (ndarëse): 50 mg.	
ciclosporine	Kapsula: 25 mg, 50 mg	L04AD01
	Koncentrat për Injeksion: 50 mg/ ml. në ampulla 1 ml. për transplantim të organeve.	
	Tretësirë orale: 100 mg/1ml; 50ml	
etanercept	Injeksion: 25mg	L04AB01
infliximab	Injeksion: 100 mg	L04AB02
mycophenolate sodium	Tableta: 180mg; 360mg.	L04AA06
thalidomide	Tableta: 50 mg, 100 mg, 200 mg	L04AX02
tacrolimus	Kapsula: 0.5 mg, 1 mg, 3 mg	L04AD02
mycophenolate mofetil	Kapsula: 250 mg - 500 mg	L04AA06
tocilizumab	Koncentrat për Tretësirë për infuzion / Shiringë e parambushur: 80 mg/4 ml, 200 mg/10 ml; Shiringë e parambushur: 162 mg artritis	L04AC07
leflunomide	Tableta: 20 mg artriti reumatoid dhe psoriasis, spondiliti	L04AA13
8.2 barnat citotoksike dhe adjuvante		
Barnat e listuara më poshtë duhet të përdoren bazuar në protokolet e trajtimit të atyre sëmundjeve		
all-trans retinoid acid (ATRA)	Kapsula: 10 mg. Leukemia akute promielocitare	L01XX14
bortezomib	Injeksion: 3.5 mg	L01XX32
asparaginase	Pluhur për Injeksion: 10 000 IU në flakon. Leukemia akute limfoblastike	L01XX02
bleomycin	Pluhur për Injeksion: 15 mg (si sulfat) në flakon.	L01DC01
	Limfoma Hodgkin	
	Sarkoma Kaposi	
	Tumori vezoreve i qelizave germ Tumori germ qelizor i testikujve	
calcium folinate	Injeksion: 3 mg/ ml. in 10- ml. ampulla	V03AF03
	Tableta: 15 mg.	
	Kanceri i kolonit i fazave të hershme	
	Kanceri i rektumit i fazave të hershme	
	Neoplazia trofoblastike gjestative	
	Kanceri kolorektal metastatik Osteosarkoma Limfoma Burkitt	
capecitabine	Tableta: 150 mg; 500 mg.	L01BC06
	Kanceri i kolonit i fazave të hershme	
	Kanceri i rektumit i fazave të hershme	

	Kanceri metastatik i gjirit Kanceri kolorektal metastatik	
carboplatin	Injeksion: 50 mg/5 mL; 150 mg/15 mL; 450 mg/45 mL; 600 mg/60 mL. Kanceri i gjirit i fazave të hershme Kanceri epitelial i ovarëve Kanceri nazofaringeal Kanceri i mushkërive në qeliza jo të vogla Osteosarkoma Retinoblastoma	L01XA02
chlorambucil	Tableta: 2 mg. Leukemia kronike limfocitare	L01AA02
cisplatin	Injeksion: 50 mg/50 mL; 100 mg/100 mL. Kanceri cervikal Kanceri i kokës dhe qafës Kanceri nazofaringeal Kanceri i mushkërive në qeliza jo të vogla Osteosarkoma Tumori vezoreve i qelizave germ Tumori germ qelizor i testikujve	L01XA01
cyclophosphamide	Pluhur për Injeksion: 500 mg në flakon. Tableta: 25 mg. Leukemia kronike limfocitare Limfoma difuze e qelizave B të mëdha Kanceri i gjirit i fazave të hershme Neoplazia trofoblastike gjestative Limfoma Hodgkin Limfoma folikulare Rhabdomiosarkoma Sarkoma Ewing Leukemia akute limfoblastike Limfoma Burkitt Kanceri metastatik i gjirit	L01AA01
cytarabine	Pluhur për Injeksion: 100 mg në flakon. Leukemia akute mielogjene Leukemia akute limfoblastike Leukemia akute promielocitare Limfoma Burkitt	L01BC01
flucytosine	Pluhur për Injeksion: 100 mg në flakon. Limfoma Hodgkin	L01AX04
dasatinib	Tableta: 20 mg; 50 mg; 70 mg; 80 mg; 100 mg; 140 mg. Leukemia mioide kronike rezistente në Imatinib	L01XE06
daunorubicin	Pluhur për Injeksion: 50 mg (hidroklorur) në flakon. Leukemia akute limfoblastike Leukemia akute mielogjene Leukemia akute promielocitare	L01DB02
docetaxel	Injeksion: 20 mg/ mL; 40 mg/ mL. Kanceri i gjirit i fazave të hershme Kanceri metastatik i gjirit Kanceri metastatik i prostatës	L01CT02
doxorubicin	Pluhur për Injeksion: 10 mg; 50 mg (hidroklorur) në flakon. Limfoma difuze e qelizave B të mëdha Kanceri i gjirit i fazave të hershme Limfoma Hodgkin Sarkoma Kaposi Limfoma folikulare Kanceri metastatik i gjirit Osteosarkoma Sarkoma Ewing Leukemia akute limfoblastike Tumori Wilms Limfoma Burkitt	L01DB01
	Kapsula: 100 mg. Injeksion: 20 mg/ mL. In 5- mL ampulla. Tumori germ qelizor i testikujve	

etoposide	Neoplazia trofoblastike gjestative Limfoma Hodgkin Kanceri i mushkërive në qeliza jo të vogla Tumori vezoreve i qelizave germ Retinoblastoma Sarkoma Ewing Leukemia akute limfoblastike Limfoma Burkitt	L01CB01
filgrastim	Injeksion: 120 mcg/0.2 ml.; 300 mcg/0.5 ml.; 480 mcg/0.8 ml. në shiringe të para-mbushur; 300 mcg/ml. në flakon 1 mL, 480 mg/1.6 ml. në flakon 1.6- mL. Profilaksa primare te pacientët me rrezik për të zhvilluar neutropeni febrile të shoqëruar me kemoterapi Profilaksa sekondare te pacientët të cilët kanë zhvilluar neutropeni pas kemoterapisë mielotoksike Për të lehtësuar administrimin e regjimeve me kemoterapi.	L03AA02
fludarabine	Pluhur për Injeksion: 50 mg (fosfat) në flakon. Tableta: 10 mg. Leukemia kronike limfocitare	L01BB05
flustouracil	Injeksion: 50 mg/ mL në ampulla 5- mL., 50mg/ml;20ml Kanceri i gjirit i fazave të hershme Kanceri i kolonit i fazave të hershme Kanceri i rektumit i fazave të hershme Kanceri kolorektal metastatik. Kanceri nazofaringeal	L01BC02
gemcitabine	Pluhur për Injeksion: 200 mg në flakon, 1 g në flakon. Kanceri epitelial i ovariave Kanceri i mushkërive në qeliza jo të vogla	L01BC05
goserelin	Implant, shiringë e mbushur: 10,8 mg	L02AF03
hydroxycarbamide	Format e forta orale: 200 mg; 250 mg; 300 mg; 400 mg; 500 mg; 1 g Leukemia kronike meiloide	L01XX05
ifosfamide	Pluhur për Injeksion: 500 mg flakon, 1-g flakon; 2-g flakon. Tumori germ qelizor i testikujve Tumori vezoreve i qelizave germ Osteosarkoma Rhabdomiosarkoma Sarkoma Ewing	L01AA06
imatinib	Tableta: 100 mg; 400 mg. Leukemia kronike meiloide Tumori stromal gastrointestinal	L01XF01
irinotecan	Injeksion: 40 mg/2 ml. në flakon 2- ml.; 100 mg/5 ml. në flakon 5- mL.; 500 mg/25 ml. në flakon 25- mL. Kanceri kolorektal metastatik	L01XX19
mercaptopurine	Tableta: 50 mg. Leukemia akute limfoblastike Leukemia akute promielocitare	L01BB02
mesna	Injeksion: 100 mg/ mL në ampulla 4- ml. dhe 10- mL. Tableta: 400 mg; 600 mg. Tumori germ qelizor i testikujve Tumori vezoreve i qelizave germ Osteosarkoma Rhabdomiosarkoma Sarkoma Ewing	V03AF01
methotrexate	Pluhur për Injeksion: 50 mg (si kripë natrium) në flakon. Tableta: 2.5 mg (si kripë natrium). Kanceri i gjirit i fazave të hershme Neoplazia trofoblastike gjestative Osteosarkoma Leukemia akute limfoblastike Leukemia akute promielocitare	L01BA01
meifalan	Tableta: 2 mg	L01AA03
nilotinib	Kapsula: 150 mg; 200 mg. Leukemia meiloide kronike rezistente në Imatinib	L01XF08
oxaliplatin	Injeksion: 50 mg/10 ml. në flakon 10- mL.; 100 mg/20 ml. në flakon 20- ml ; 200 mg/40 ml në flakon 40- mL. Pluhur për Injeksion: 50 mg, 100 mg në flakon.	L01XA03

	Kanceri i kolonit i fazave të hershme Kanceri kolorektal metastatik	
paclitaxel	Pluhur për Injeksion: 6 mg/ml Kanceri epitelial i ovarëve Kanceri i gjirit i fazave të hershme Kanceri metastatik i gjirit Sarkoma Kaposi Kanceri nazofaringeal Kanceri i mushkërive në qelizat jo të vogla Tumori vezoreve i qelizave germ	L01CD01
pemetrexed	Injeksion: 100 mg, 500 mg	L01BA04
procabazine	Kapsula: 50 mg (si hidroklorid)	L01XH01
rituximab	Injeksion: 100 mg/10 ml, in 10- ml, flakon; 500 mg/50 ml, in 50- ml, flakon. Limfoma difuze e qelizave B të mëdha Leukemia kronike limfocitare Limfoma folikulare	L01XC02
tioguanine [c]	Format e forta orale: 40 mg. Leukemia akute limfoblastike	L01BB03
sorafenib*	Tableta: 200 mg *Sunitinib 50 mg	L01XF05
tamoxifen	Tableta: 20 mg	L02BA01
trastuzumab	Injeksion: 440 mg	L01XC03
vinblastine	Pluhur për Injeksion: 10 mg (sulfate) në flakon, Limfoma Hodgkin Sarkoma Kaposi Tumori germ qelizor i testikujve Tumori vezoreve i qelizave germ	L01CA01
vincristine	Pluhur për Injeksion: 1 mg, 5 mg (sulfat) në flakon. Limfoma difuze e qelizave B të mëdha Neoplazia trofoblastike gjestative Limfoma Hodgkin Sarkoma Kaposi Limfoma folikulare Retinoblastoma Rhabdomiosarkoma Sarkoma Ewing Leukemia akute limfoblastike Tumori Wilms Limfoma Burkitt	L01CA02
vinorelbine	Injeksion: 10 mg/ml, në flakon 1 ml.; 50 mg/5 ml, në flakon 5- ml. Kanceri i mushkërive në qeliza jo të vogla Kanceri metastatik i gjirit	L01CA04
zoledronic acid	Koncentrat per Tretësirë per infuzion: 4 mg/5 ml, në flakon 5- ml. Tretësirë for infuzion: 4 mg - 5 mg/100 ml, në 100- ml. Sëmundje e eshtrave e ndërlidhur me malinjitet	M05BA08
temozolamide	Forma orale: 100 mg dhe 140 mg.	L01AX03
erlotinib	Injeksion: 100 mg	L01XE03
bendamustine	Injeksion: 45 mg/0.5ml; 180 mg/2ml leukemia mieloide limfatike	L01AA09
deferasirox	Tableta: 500 mg mielodisplasia	V03AC03
bevacizumab	Injeksion: 25 mg/ml.	L01XC07
pertuzumab	Injeksion: 30mg/ml; 14 ml	L01XC13
pembrolizumab*	Injeksion: 25 mg dhe 50 mg *Nivolumab amp 10 mg/ml 4ml, 10 ml	L01XC18
8.3 Hormonet dhe antihormonet		
□ anastrozole	Tableta: 1 mg. Kanceri i gjirit i fazave të hershme Kanceri metastatik i gjirit	L02HG03
□ bicalutamide	Tableta: 50 mg. Kanceri metastatik i prostatës	L02HH03
HCG	për përdorim intravesikular 81 - 100 mg.	L03AX03

dexamethasone	Injeksion: 4 mg/ ml. në ampulla 1 ml. (as dinatrium fosfat salt).	H02AB02
	Tretësirë orale: 2 mg/5 ml. [c] Leukemia akute limfoblastike	
methyprednisolone [c]	Injeksion: 40 mg/ ml. (si sukcinat natriumi) në flakon 1 ml. monodozë dhe flakona 5- ml. multi-dozë. 80 mg/ ml. (si sukcinat natriumi) në flakon monodozë 1 ml., 250 mg, 500 mg dhe 1 g	H02AB04
□ prednisolone	Tretësirë orale: 5 mg/ ml. [c] Tableta: 5 mg, 25 mg. Chronic lymphocytic leukaemia Diffuse large B-cell lymphoma Hodgkin lymphoma Follicular lymphoma Acute lymphoblastic leukaemia Burkitt lymphoma	H02AB06
	Tableta: 10 mg, 20 mg (si citrac) Early stage breast cancer Metastatic breast cancer	
tamoxifen		L02BA01
9. BARNAT KUNDER PARKINSONIT		
□ biperiden	Injeksion: 5 mg (lactate) në ampulla 1 ml.	N04AA02
	Tableta: 2 mg (hidroklorur).	
levodopa + o carbidopa	Tableta: 100 mg + 10 mg, 100 mg + 25 mg, 250 mg + 25 mg	N04HA02
trihexphenidyl	Tableta: 2 mg	N04AA01
cabergoline	Tableta: 0.5 mg	N04HC06
10. BARNAT QE NDIKOJNE NE GJAK		
10.1 Barnat antianemike		
ferrous salt	Tretësirë orale: ekuivalent me 25 mg hekur (si sulfat) ml.	B03A
	Tableta: ekuivalent me 60 mg hekur.	
ferrous salt + folic acid	Tableta: ekuivalent me 60 mg hekur + 400 mcg acid folik (suplement ushqyes për përdorim gjatë shtatzënisë).	B03AD
folic acid	Tableta: 400 mcg* : 1 mg; 5 mg. *periconceptual use for prevention of first occurrence of neural tube defects.	B03BB01
hydroxocobalamin	Injeksion: 1 mg (si acetate, as hidroklorur or si sulfat) në ampulla 1 ml. .	B03BA03
ferrous fumarate	Kapsula 350 mg	B03A
ferrous sucrose	Injeksion: 100mg/5ml	B03A
□ erythropoiesis-stimulating agents*	Injeksion: shiringe e para-mbushur 1000IU/ 0.5 ml.; 2000IU/ 0.5 ml.; 3000IU/ 0.3 ml.; 4000IU/ 0.4 ml.; 5000IU/ 0.5 ml.; 6000IU/ 0.6 ml.; 8000IU/ 0.8ml.; 10 000IU/ 1 ml.; 20 000IU/ 0.5 ml.; 40 000IU/ 1 ml. * kutia katrore aplikohet për epoetin alfa, beta and theta, darbepoetin alfa (10 mcg/L, 30 mcg/L, 50 mcg/L, 100 mcg/L, 200 mcg/L, 300 mcg/L, 500 mcg/L), methoxy polyethylene glycol-epoetin beta, dhe barnat respektive biosimilare.	B03XA
10.2 Barnat qe ndikojne ne koagulim		
□ enoxaparin*	Injeksion: ampulla apo shiringe e para-mbushur 20 mg/0.2 ml.; 40 mg/0.4 ml.; 60 mg/0.6 ml.; 80 mg/0.8 ml.; 100 mg/1 ml.; 120 mg/0.8 ml.; 150 mg/1 ml. * Alternativat kufizohen në nadroparin dhe dalteparin 2500IU/0.2ml; 7500IU/0.3ml; 10000IU/ml; 12500IU/ml/0.5ml; 15000IU/0.6ml	B01AB
heparin natrium	Injeksion: 1000 IU/ ml.; 5000 IU/ ml.; 20 000 IU/ ml. në ampulla 1 ml.	B01AB01
phytomenadione	Injeksion: 1 mg/ ml. [c]; 10 mg/ ml. në ampulla 5- ml.	B02BA01
	Tableta: 10 mg.	
protamine sulfate	Injeksion: 10 mg/ ml. në ampulla 5- ml.	V03AB14
tranexamic acid* (te gjakderdhjet akute)	Injeksion: 100 mg/ ml. në ampulla 10- ml.	B02AA02
□ warfarin	Tableta: 1 mg; 2 mg; 3mg, 5 mg (kripë natriumi)	B01AA03
acenocoumarol	Tableta: 4 mg.	B01AA07
□ rivaroxaban*	Tableta: 15 mg dhe 20 mg *Kutia katrore vlen për apixaban dhe edoxaban.	B01AF
	Injeksion: 100 mcg/ml Hipertensioni pulmonar, berger, ulcerat iskemike	
polidocanol	Injeksion: 0.5% - 3% Ierapia e venave varikoze, antiinflamator/antiagregues, ampula 0.5 - 3%	C05BB02
	Injeksion: 4 mcg/ ml. (si acetate) në ampulla 1 ml. . Sprej nazal: 10 mcg (si acetate) për dozë.	
desmopressin		H01RA02
11. PRODUKTET E GJAKUT ME ORIGJINE HUMANE DHE ZEVENDESUESIT E PLAZMES		
11.2 Barnat qe derivojne nga plazma		

Të gjitha barnat që derivojnë nga plazma humane duhet të përputhen me kërkesat sipas OBSH.		
11.2.1 Immunoglobulinat humane		
anti-D immunoglobulin	Injeksion: 250 -300 mcg në flakon mono dozë, 125 mcg/ml	J06BI01
anti-rabies immunoglobulin	Injeksion: 150 IU/ ml. në flakon.	J06BI05
anti-tetanus immunoglobulin	Injeksion: 250 IU; 500 IU në flakon.	J06BI02
normal immunoglobulin	Administrim intramuskular: 15-17% protein tretësirë.*	J06BA
	Administrim intravenoz: 5%, 10% protein tretësirë.**	
	Administrim subkutan: 15-17% protein tretësirë.*	
	* E indikuar për pamjaftueshmërinë imune primare. ** E indikuar për pamjaftueshmërinë imune primare dhe sëmundjen Kawasaki.	
total parenteral nutrition	Infeksionet e ndryshme rezistente	B05BA
11.2.2 Faktorët e koagulimit të gjakut		
□ coagulation factor VIII	Pluhur për Injeksion: 500 IU/flakon.	B02BD02
coagulation factor VIII rekombinant	250 IU, 500 IU, 1000 IU	B02BD02
□ coagulation factor IX	Pluhur për Injeksion: 500 IU/flakon, 1000 IU/flakon.	B02BD04
coagulation factor IX rekombinant	250 IU, 500 IU, 1000IU	B02BD04
von willebrand factor rekombinant	Pluhur dhe tretës për tretësirë për infuzion/injeksion: 10mg/ml (IV/SC), 30mg/ml (IV/SC)	B02BD06
human fibrinogen*	Tretësirë për infuzion/injeksion: 1 g (20 mg/ml) * fibrinogjeni të përdoret sipas porositje nga klinikat: emergjenca dhe MIQ, kardiokirurgji, kirurgjia vaskulare dhe gjinekologjia.	B02BI01
F VIII inhibitor bypassing activity	Pluhur dhe tretës për tretësirë për infuzion/injeksion: 500 IU	B02BI03
12. BARNAT KARDIOVASKULARE		
dobutamine	Injeksion: 250mg/20ml	C01CA07
naftidrofuryl oxalate	Format orale: 100 mg	C04AX21
alprostadil	Injeksion: 500 mcg	C01EA01
12.1 Barnat antianginoze		
□ bisoprolol*	Tableta: 1.25 mg, 5 mg, 2.5mg, 10 mg Metoprolol Injeksion: 5mg/5ml	C07AH
	* □ përfshin atenolol, metoprolol dhe karvedilol si alternativa	
glyceril Trinitrate	Tableta: (sublingual): 500 mcg.	C01DA02
	Sol për Injeksion: 5mg/ml, LV	
	Sprej: 400 mcg	
verapamil	Tableta: 40 mg; 80 mg, 240 mg (hidroklorur).	C08DA01
12.2 Barnat antiaritmike		
□ bisoprolol*	Tableta: 1.25 mg, 5 mg, 2.5mg, 10 mg * □ përfshin metoprolol dhe karvedilol si alternativa	C07AI07
digoxin	Injeksion: 250 mcg/ ml. in 2- mL ampulla.	C01AA05
	Tretësirë orale: 50 mcg/ ml.	
	Tableta: 250 mcg.	
epinephrine (adrenaline)	Injeksion: 100 mcg/ mL (as acid tartrate or hidroklorur) in 10- mL ampulla.	C01CA24
lidocaine	Injeksion: 20 mg (hidroklorur)/ mL. në ampulla 5- mL.	C01BB01
verapamil	Injeksion: 2.5 mg (hidroklorur)/ mL. në ampulla 2- mL.	C08DA01
	Tableta: 40 mg; 80 mg (hidroklorur).	
amiodarone	Injeksion: 50 mg/ mL. në ampulla 3- mL (hidroklorur).	C01BD01
	Tableta: 100 mg; 200 mg; 400 mg (hidroklorur).	
propafenone	Injeksion: 3.5 mg/ml	C01BC03
adenosine	Injeksion: 3 mg/ml	C01EB10
12.3 Barnat antihipertenzive		
□ amlodipine	Tableta: 5 mg, 10 mg	C08CA01
□ bisoprolol*	Tableta: 1.25 mg; 5 mg, 2.5mg, 10 mg * përfshin metoprolol dhe karvedilol si alternativa.	C07AB07
□ enalapril	Tableta: 2.5 mg; 5 mg, 10 mg (as hydrogen maleate).	C09AA02
hydralazine*	Pluhur për Injeksion: 20 mg (hidroklorur) in ampulla.	C02DB01
	Tableta: 25 mg; 50 mg (hidroklorur).	
	* Hidralazina është e përfshirë për përdorim vetëm në menaxhimin akut të shtatzënia e rëndë me hipertension. Përdorimi për trajtimin e hipertensionit esencial nuk rekomandohet për shkak se barnat tjera kanë efikasitet dhe siguri më të madhe.	
□ hydrochlorothiazide	Tretësirë orale: 50 mg/5 mL.	C03AA03
	Format e forta orale: 12.5 mg; 25 mg.	
	Tableta: 250 mg, 500 mg	

methyldopa*	* Methyldopa është e përfshirë për përdorim vetëm në menaxhimin hipertensionit i shkaktuar nga shtrazhenesia. Përdorimi për trajtimin e hipertensionit esencjal nuk rekomandohet për shkak se barnat tjera kanë efikasitet dhe treguri më të madhe.	C02LB01
losartan	Tableta: 25 mg; 50 mg; 100 mg	C09CA01
bosentan*	hipertensionit pulmonar * përfshirë edhe barnat tjera për hipertensionit pulmonar	C02KX01
12.4 Të tjera		
esmolol	Injeksion: 10mg/ml	C07AB09
labetalol	Injeksion: 5 mg/ml Bllokues i receptorëve alfa dhe beta	C07AG01
fentylamine	Injeksion: 5 mg/ml Antagonist i alfa receptorëve jo-selektiv	C04AB01
glycopyrronium	Injeksion: 200 mcg/ml Antikolinergjik, Antimuskarinik- parandalimi i bradikardisë perioperative	A03AB02
phenylephrine	Injeksion: 10 mg/ml Alfa 1 adrenergjik	R01AA04
sodium nitroprusside	Injeksion: 25 mg/ml, 50 mg/10ml	C02DH01
nimodipine	Tableta: 30 mg Tretësirë për infuzion: 10mg/50ml	C08CA06
digoxin	Injeksion: 250 mcg/ml në ampulla 2- ml. Tretësirë orale: 50 mcg/ml. Tableta: 250 mcg.	C01AA05
furosemide	Injeksion: 10 mg/ml, në ampulla 2- ml. Tretësirë orale: 20 mg/5 ml. [c]. Tableta: 40 mg.	C03CA01
hydrochlorothiazide	Tretësirë orale: 50 mg/5 ml. Format e forta orale: 25 mg.	C03AA03
losartan	Tableta: 25 mg; 50 mg; 100 mg.	C09CA01
spironolactone	Tableta: 25 mg, 50 mg, 100mg.	C03DA01
dopamine	Injeksion: 40 mg/ml (hidroklorur) në flakon 5- ml.	C01CA04
12.5 Barnat antitrombotike		
12.5.1 Barnat anti-trombotike		
acetylsalicylic acid	Tableta: 100 mg.	B01AC06
clopidogrel	Tableta: 75 mg	B01AC04
tirofiban	Injeksion: 250mcg/ml	B01AC17
prasugrel	Tableta: 10 mg	B01AC22
12.5.2 Trombolitike		
alteplase	Injeksion/infuzion: 50mg/50ml	B01AD02
12.6 Agjentet që ulin lipidet		
simvastatin*	Tableta: 5 mg; 10 mg; 20 mg; 40 mg.	C10AA01
atorvastatine	Tableta: 10 mg, 20 mg	C10AA05
fenofibrate	Format solide orale, 145 mg ose 160 mg, oral	C10AB05
13. BARNAT DERMATOLOGJIKE (Topikale)		
13.1 Barnat antimikotike		
terbinafine	Kremë: 1% apo Pomadë: 1%	D01AE15
13.2 Barnat Antinfektive		
mupirocin	Kremë (mupirocin calcium): 2%. Pomadë: 2%	D06AX09
silver sulfadiazine a	Kremë: 1%. a >2 muaj.	D06BA01
13.3 Barnatantiinflamatore dhe antipruritike		
betamethasone a	Kremë apo Pomadë: 0.1% (valerat). a Hidrokortizoni preferohet te neonatet	D07AC01
hydrocortisone	Kremë apo Pomadë: 1% (acetat).	D07AA02
chloropyramine	Pomadë 1%, 18 - 20g	D04AA09
13.4 Barnat që ndikojnë në diferencim dhe proliferim të lëkurës		
salicylic acid	Tretësirë: 5%.	D01AE12
urea	Kremë apo Pomadë: 5%; 10%.	
13.5 Shkabicidet dhe pedikulicidet		
permethrin	Kremë: 5% Losion: 1%.	P03AC04
14. AGJENTËT DIAGNOSTIK		

14.2 Mjetet e kontrastit në radiologji		
barium sulfat	Tretësirë ujore	V08BA
kontrast jontik 350-400 mg jod/ml	deri 200 ml.	V08B
kontrast jontik izomolar 270-320 mg jod/ml	deri 200 ml.	V08B
kontrast paramagnetik 0.5 -1.0 mmol/l, kontrast paramagnetik i aprovuar nga EMA, FDA	deri 20 ml.	V08C
kontrast per imazhite me	deri 5 ml.	V08D
15. DEZINFEKTUESIT DHE ANTISEPTIKET		
15.1 Antiseptiket		
□ chlorhexidine	Tretësirë: 5% (diglukonat)	A01AB03
□ ethanol	Tretësirë: 70% (i denaturuar)	D08AX08
□ povidone iodine	Tretësirë: 10% (ekuivalent me 1% available iodine).	D08AG02
16. DIURETIKET		
□ furosemide	Injeksion: 10 mg/ ml. in 2- ml. ampulla. Tretësirë orale: 20 mg/5 ml. [c]. Tableta: 10 mg [c]; 20 mg [c]; 40 mg.	C03CA01
□ hydrochlorothiazide	Format e forta orale: 25 mg.	C03AA03
mannitol	Tretësirë e injektueshme: 10%; 20%.	B05BC01
spironolactone	Tableta: 25 mg, 50 mg, 100mg	C03DA01
17. BARNAT GASTROINTESTINALE		
□ pancreatic enzymes	Formulimet dhe dozat e përshtatshme për moshë duke përfshirë lipazë, proteazë dhe amilazë.	A09AA02
L-ornithin L aspartat	Injeksion: 5g/10ml encefalopatia hepatike	A05BA
ursodeoxycholic acid	250 mg/5ml	A05AA02
macrogol and simethicone	obstipacioni, preparatet për endoskopi dhe ekografi	A06AD65
17.1 Barnat antiulceroze		
□ omeprazole	Pluhur për Injeksion: 40 mg në flakon. Pluhur për Tretësirë orale: 20 mg; 40 mg qeska Format e forta orale: 10 mg; 20 mg; 40 mg.	A02BC01
□ ranitidine	Injeksion: 25 mg/ ml. (as hidroklorur) në ampulla 2- ml. Tretësirë orale: 75 mg/5 ml. (hidroklorur). Tableta: 150 mg (hidroklorur)	A02BA02
17.2 Barnat antiemetike		
□ dexamethasone	Injeksion: 4 mg/ ml. në ampulla 1 ml. (si kripë dinatrium fosfat). Tretësirë orale: 0.5 mg/5 ml.; 2 mg/5 ml. Format e forta orale: 0.5 mg, 0.75 mg, 1.5 mg, 4 mg.	H02AB02
□ metoclopramide a	Injeksion: 5 mg (hidroklorur) / ml. në ampulla 2- ml. Tretësirë orale: 5 mg/5 ml. [c]. Tableta: 10 mg (hidroklorur). a jo per neonate	A03FA01
□ ondansetron a	Injeksion: 2 mg base/ ml. in 2- ml. ampulla (hidroklorur). Tretësirë orale: 4 mg base/5 ml. Format e forta orale: Eq 4 mg base; Eq 8 mg base; Eq 24 mg base. a >1 muaj. □ përfshin granisetron and palonosetron	A04AA01
17.3 Barnat antiinflamatore		
□ sulfasalazine	Retention enema. Supozitore: 500 mg. Tableta: 500 mg.	A07EC01
nifuroxazide	Tretësirë: 40 mg-44 mg/ml	A07AX03
nifuroxazide	Tableta: 100 mg.	A07AX03
17.5 Barnat qe perdoren ne diare		
17.5.1 Rehidrimi oral		
□ oral rehydration salts	Pluhur për tu tretur në 200 ml.; 500 ml.; 1 L. glucose: 75 mEq natrium: 75 mEq or mmol/l. chloride: 65 mEq or mmol/l. potassium: 20 mEq or mmol/l. citrate: 10 mmol/l. osmolarity: 245 mOsm/l. glucose: 13.5 g/l. natrium chloride: 2.6 g/l.	A07CA

	potassium chloride 1.5 g/l trinitrium citrate dihydrate* 2.9 g/l *trinitrium citrat dihidrati mund të zëvendësohet me bikarbonat natrumi 2.5 g/l. Megjithatë pasi stabilizeti i këtij formulimi është shumë i dobët në kondita tropikale rekomandohet vetëm kur prodhohet për përdorim të menjëhershëm.	
17.5.2 barnat për diarre		
zinc sulfate*	Format e forta orale: 20 mg. [c] * Te diareja akute zinku duhet të përdoret së bashku me tretësirë rehidruese.	A12CB01
18. HORMONET, BARNAT TJERA NË ENDOKRINE DHE KONTRACEPTIVËT		
18.1 Hormonet adrenale dhe zëvendësuesit sintetik		
fludrocortisone	Tableta: 100 mcg (acetat).	H02AA02
hydrocortisone	Tableta: 5 mg; 10 mg; 20 mg.	H02AB09
isomatotropin	Shiringa e mbushur: 5 mg-5.5 mg/1-2 ml, s.c	H01AC01
18.2 Androgjenet		
testosterone	Injeksion: 100mg, 200 mg; 250 mg(enanthate) / 1- ml. ampulla.	G03BA03
cypoterone	Tableta: 50 mg	G03HA01
18.3 Kontraceptivet		
18.3.1 Kontraceptivet oral hormonal		
□ ethinylestradiol + o levonorgestrel	Tableta: 30 mcg + 150 mcg.	G03AA07
□ ethinylestradiol + o noretisterone	Tableta: 35 mcg + 1 mg.	G03AA05
levonorgestrel	Tableta: 30 mcg; 750 mcg (pack of two); 1.5 mg.	G03AC03
testosteron undekanoati	Shiringë e mbushur/Tretësirë yndyrore për injektim, 750mg/ml si depo preparat	G03BA03
cipoteron acetati/Ethinilestradioli	Tableta: 2mg + 0.035mg	G03HB01
estradiol	Tableta: 2mg	G03CA03
18.3.2 Kontraceptivet oral te injektueshem		
medroxyprogesterone acetate	Injeksion: (intramuskular): 150 mg/ ml, në 1 ml. flakon. Injeksion: (subkutan): 104 mg/0.65ml, in shiringe e para-mbushur apo monodoze- sistem injektiv.	G03AC06
18.3.3 Pajisjet intrauterine		
copper-containing device		
levonorgestrel-releasing intrauterine system	Sistem intrauterin me rezervuar i cili përmban 52 mg levonorestril.	G03AC03
18.3.4 barrierat - te pajisjet		
18.3.5 Kontraceptivet implantues		
18.4 Estrogjenet		
18.5 Insulinat dhe barnat tjera qe perdoren ne diabet		
□ gliclazide*	Format e forta orale: 30 mg; 60 mg; 80 mg. * glibenclamide nuk rekomandohet per personat mbi 60 vjeç	A10BB09
glimepirid	Tableta: 1, 2, 3, 4 mg	A10BB12
repaglinid	Tableta: 0.5, 1 dhe 2 mg	A10BX02
glucagon	Injeksion: 1 mg/ ml.	H04AA01
insulina analoge me veprim të shpejtë	Aspart Insuline FlexPen/Shiringë e mbushur/Sol. për injektim 100U/ml;3ml,s.c Lispro Insuline glulisine Insuline	A10AB05 A10AB04 A10AB06
insulina analoge me veprim të zgjatur	Detemir Insuline FlexPen/Shiringë e mbushur/Sol. për injektim 100U/ml;3ml,s.c Glargine Insuline	A10AE05 A10AF04
insulina analoge me veprim ultra të gjatë	Insulin Deglutite FlexPen/Shiringë e mbushur/Sol. për injektim 100 U/ml,s.c, 200U/ml,s.c	A10AD06
insulina analoge bifazike (premix) me veprim të shpejtë dhe të mesëm	Insulin aspart FlexPen/Shiringë e mbushur/Sol. për injektim 100U/ml;3ml,s.c Aspart Protamine Insuline (30/70, 25/75, 50/50, 70/30)	A10AD05
insulina humane me veprim të shpejtë	Regular Insulin FlexPen/Shiringë e mbushur/Sol. për injektim 100U/ml;3ml,s.c	A10AC01
insulina humane me veprim të mesëm.	NPH Insulin FlexPen/Shiringë e mbushur/Sol. për injektim 100U/ml;3ml,s.c	A10AC01
insulina humane bifazike (premix) me veprim të shpejtë dhe të mesëm	Regular Insulin/NPH Insulin FlexPen/Shiringë e mbushur/Sol. për injektim 100U/ml;3ml,s.c (25/75, 15/85, 30/70, 50/50)	A10AC01
metformin	Tableta: 500 mg, 850 mg; 1g	A10BA02
octreotide	Injeksion: , 10 mg, 20 mg. Injeksion: 50 + 100 mcg	H01CB02
18.7 Progestojenet		
o medroxyprogesterone acetate	Tableta: 5 mg.	G03AC06
18.8 Hormonet e tiroides dhe barnat antitiroide		

levodopa	Tableta: 25 mcg [c]; 50 mcg; 100 mcg (natrium salt). Injeksion: 100 mcg	H03AA01
potassium iodide	Tableta: 60 mg	V03AB21
propylthiouracil	Tableta: 50 mg	H03BA02
cinacalcet hidroklorur	Tableta: 30 mg, 60 mg, 90 mg.	H05BX01
Lugol's Tretësirë	Tretësirë orale: about 130 mg total iodine/ mL.	
thiamazole	Tableta: 20 mg Injeksion: 40 mg/ml	H03BH02
19. IMUNOLOGJIKET		
19.1 Agjentet diagnostik		
Të gjitha tuberkulinat duhet të jenë në harmoni me kërkesa të OBSH për tuberkulina		
tuberculin, purified protein derivative (PPD)	Injeksion.	
19.2 Sera dhe imunoglobulinat		
Të gjitha fraksionet e plazmës duhet të përputhen me kërkesat e OBSH		
Anti-venom immunoglobulin*	Injeksion: * lloji i saktë të definohet sipas specifikave (viper venom, apo tjera)	J06AA03
diphtheria antitoxin	Injeksion: 10 000 IU; 20 000 IU në flakon.	J06AA01
duhet të përfshihen edhe serumet kundër tërbimit dhe tetanosit	* lloji i saktë të definohet sipas specifikave	
19.3 Vaksinat		
Rekomandimet e OBSH lidhur me vaksinat janë të publikuara në dokumentat nga SAGE (Grupi i ekspertëve për këshillime strategjike për vakcina)		
Dokumentat e OBSH për vakcina përditësohen tri deri katër herë në vit. Lista e mëposhtme i përfshin vaksinat për të cilat ka rekomandim nga SAGE sipas dokumentit të datës 10 shkurt 2017. Verzionet më të reja të OBSH që reflektojnë dëshmitë më të reja të kohës specifike për vakcina mund të çdo kohë të jenë të qasshme në webfaqen e OBSH: http://www.who.int/immunization/documents/positionpapers/en/index.html		
Rekomandimet për vakcina mund të jenë universale apo të kushtëzuara (pohi në rajone të caktuara në disa popullata në rrezik apo si pjesë e programeve të imunizimit me disa karakteristika). Detajet janë të qasshme në disa dokumenta si dhe te tabela përmbledhëse e rekomandimeve raitnore të imunizimit të OBSH e cila është e qasshme edhe në webfaqen e OBSH: http://www.who.int/immunization/policy/immunization_tables/en/index.html		
Përzgjedhja e vaksinave nga lista model duhet të përcaktohet nga secili shtet pas konsiderimit të rekomandimeve internacionale, epidemiologjisë dhe prioritetëve nacionale.		
Të gjitha vaksinat duhet të përputhen me rekomandimet e OBSH për substanca biologjike		
OBSH ka theksuar nevojën për vakcina që përdoren për fëmijë se duhet të jenë polivalente		
Rekomandimet për të gjithë		
BCG vaccine		J03AX03
diphtheria vaccine - DTP/DT/Td		J07AF
Td vaccine		J07A
DalT-Hib-IPV-HepB vaccine		J07CA
Haemophilus influenzae type b vaccine		J07AG
hepatitis B vaccine		J07BC
HPV vaccine		J07BM
measles vaccine - MMR		J07BD
pertussis vaccine		J07A1
dT vaccine		J07A
pneumococcal vaccine - 1,4,5,6B,7F,9V,14,18C,19F,23F		J07AL
poliomjelitis vaccine (vakcina e gjallë kundër poliomyelitit) OPV		J07H1
rotavirus vaccine		J07H1
rubella vaccine - MMR		J07BD
tetanus vaccine - Td		J07AM
Rekomandimet për regjione të caktuara		
yellow fever vaccine		J07H1
Rekomandime për një pjesë të popullatës në rrezik		
meningococcal meningitis vaccine - antigen korpi i ACW136 Y - 50mcg/0.5 ml		J07AH
rabies vaccine		J07BG
typhoid vaccine - antigen polysaccharid te salmonella tifi 25mcg/0.5 ml- i.m		J07AP
Rekomandimet për programet e imunizimit me karakteristika të caktuara		
influenza vaccine (seasonal) adult and pediatric		J07BB
varicella vaccine		J07HK
20. Relaksuesit muskular (me veprim periferik) dhe frenuesit e kolinesterazës		
o atracurium	Injeksion: 10 mg/ mL (bevilat).	N03AC04
neostigmine	Injeksion: 500 mcg në ampulla 1 mL; 2.5 mg (metilsulfat) në ampulla 1 mL. Tableta: 15 mg (bromur).	N07AA01
	Injeksion: 50 mg/ml; 2 ml - 100 mg/5 ml	N07AA01

	Pluhur për injeksion: (klorur), në flakon.	
ecuzonium [e]	Pluhur për injeksion: 10 mg (bromur) në flakon.	M03AC03
pancuronium	Injeksion: 2mg/ml, 2ml i.v	M03AC01
rocuronium	Injeksion: 10mg/ml, 5ml i.v	M03AC09
dantrölene *	Pluhur për tretësirë: 20mg/ml * Në çdo spital te paktën sasi për një pacient	M03CA01
21. PREPARATET OFTALMOLOGJIKE		
21.1 Barnat antiinfektive		
ofloxacin	Tretësirë (pika për sy): 0.3%	J01MA01
tetracycline	Pomadë për sy: 1% (hidroklorur).	S01AA09
chloramphenicol	Pomadë: 1%, për sy	S01AA01
tobramycin	Tretësirë (pika për sy): 3mg/ml (0.3%)	S01AA12
tobramycin, dexamethasone	Tretësirë (pika për sy): 3mg+1mg/ml	S01CA01
dexamethasone, neomycin sulphate, polymyxin B sulphate	Pomadë: 1.0mg+3500IU/g+6000IU/g	S01CA01
21.2 Agjentet antiinflamatore		
prednisolone	Tretësirë (pika për sy): 0.5% (natrium fosfat).	S01BA04
bethametason	Tretësirë (pika për sy): 0.2%-5ml	S01BA06
21.3 Anesteziket lokal		
tetracaine a	Tretësirë (pika për sy): 0.5% (hidroklorur). a - jo për përdorim te neonatet e parakohshem	S01AA09
21.4 Miotiket dhe barnat antiglaukome		
timolol	Tretësirë (pika për sy): 0.25%, 0.5% (si maleat hidrogjeni)	S01ED01
diclofenac natrium	Tretësirë (pika për sy): 0.1%; 5ml	S01BC03
21.5 Midriatiket		
atropine* a	Tretësirë (pika për sy): 0.1%; 0.5%; 1% (sulfat). * [e] Që himatropine (hidrobromur) apo cyclopemolate (hidroklorur) a >3 muajsh.	S01FA01
tropicamid	Tretësirë (pika për sy): 0.5%, pika për sy	S01FA06
22. Uterotoniket dhe tokolitiket		
22.1 Uterotoniket		
ergometrine	Injeksion: 200 mcg (hydrogen maleate) në ampulla 1 ml. o methylergometrine	G02AH03
misoprostol	Tableta: 200 mcg. Menashimi i abortit të pakompletuar dhe dështimit; Parandalimi dhe trajtimi i hemorragjisë kur oksitocina nuk është e qasshme apo nuk mund të përdoret me siguri. Vaginaleta: 25 mcg.* * Vetëm për përdorim për induktimin e lindjes kur ekzistojnë hapësirat adekuate.	G02AD06
oxytocin	Injeksion: 10 IU në 1 ml.	H01BH02
22.2 Tokolitiket		
nifedipine	Kapsula: 10 mg.	C08CA05
23. Tretësirat për dializë peritoneale		
24. BARNAT PËR ÇRREGULLIMET MENDORE DHE TE SJELLJES		
24.1 Barnat që përdoren në çrregullimet psikotike		
chlorpromazine	Injeksion: 25 mg (hidroklorur) ml. në ampulla 2- ml. Tretësirë orale: 25 mg (hidroklorur)/5 ml. Tableta: 100 mg (hidroklorur).	N05AA01
fluphenazine	Injeksion: 25 mg (dekanoat apo enantat) në ampulla 1 ml.	N05AB02
olanzapine	Tableta: 10 mg	N05AH03
risperidone	Format e forta orale: 0.25 mg deri 6.0 mg. Depo - inj. 37.5 mg	N05AX08
aripiprazol	Tableta: 15 mg	N05AX12
clozapine	Format e forta orale: 25 dhe 200 mg.	N05AH02
quetiapine	Tableta: 25 mg	N05AH04
haloperidol [e]	Injeksion: 5 mg në 1 ml. dhe 50 mg/ml, 1ml Tretësirë orale/pika: 2 mg/ ml. Format e forta orale: 0.5 mg; 2 mg; 5 mg.	N05AD01
24.2 Barnat që përdoren në çrregullimet e disponimit		
24.2.1 Barnat që përdoren në gjendjet depresive		
amitriptyline	Tableta: 25 mg, 75mg. (hidroklorur)	N06AA09
fluoxetine	Format e forta orale: 20 mg (as hidroklorur).	N06AB03

escitalopram	Format e forta orale: 5mg, 10mg	N06AB10
citalopram	Format e forta orale: 20mg	N06AB04
mirtazapine	Format e forta orale: 15mg	N06AX11
24.2.2 barnat qe perdoren ne crregullimet bipolare		
lithium carbonate	Format e forta orale: 300 mg.	N05AN01
24.3 Barnat qe perdoren ne crregullimet e ankthit		
clonazepam	Tableta: (ndarese): 2 mg, 5 mg.	N05BA01
alprazolam	Tableta: 0.25 mg	N05BA12
24.4 Barnat qe perdoren ne crregullimet obsesive kompulsive		
methadone*	Koncentrat për tretësirë orale: 5 mg/ mL, 10 mg/ mL. (hidroklorur).	N07BC02
	Tretësirë orale: 5 mg/5 mL, 10 mg/5 mL. (hidroklorur). * Kutia katrorë përshin buprenorphine. Barnat duhet të përdoren vetëm në programe të caktuara mbështetëse.	
25. BARNAT QË PËRDOREN PËR TRAKTIN RESPIRATOR		
25.1 Antiastrmatiket dhe BARAT TJERA PËR SEMUNDJEN OBSTRUKTIVE KRONIKE TE MUSHKERIVE		
beclomethasone	Inhalim (aerosol): 50 mcg (dipropionate) për dozë; 100 mcg (dipropionate) për dozë.	R01AD01
budesonide [c]	Inhalim (aerosol): 100 mcg për dozë, 200 mcg për dozë.	R01AD05
	Kapsule inhaluese 200 mcg dhe 400 mcg	
budesonide + formoterol	Pluhur për inhalim: 100 mcg + 6 mcg për dozë; 200 mcg + 12 mcg për dozë	R03AK07
spratropium bromide	Inhalim (aerosol): 20 mcg/metered dozë.	R01AX03
salbutamol	Inhalim (aerosol): 100 mcg (si sulfat) për dozë.	R03AC02
	Injeksion: 50 mcg (si sulfat) ml. në ampulla 5- ml.	
	Inhaler me dozim tërë (aerosol): 100 mcg (si sulfat) për dozë. Tretësirë për përdorim me inhalator: 5 mg (si sulfat) ml.	
aminophylline	Injeksion: 25mg/ml, 10ml	R03DA05
fluticasone	Pezulli ujore 0,05%	R01AD08
indacaterol	Kapsula per inhalim: 150 mcg dhe 300 mcg	R03AC18
26. TRETËSIRAT QË KORREKTOJNË UJIN, ELEKTROLITET DHE BALANSIN ACIDO-BAZIK		
26.1 Orale		
oral rehydration salts	Shtih seksionin 17.5.L.	A07UA
enteral solution	Tretësirë: 200-500 ml	V06
26.2 Parenterale		
glucose	Tretësirë injektuese: 5% (izotonike) 100 ml, 500 ml; 10% (hipertonike) 500 ml, 20% -500ml, 50% (hipertonike) 20 ml.	B05BA03
glucose with sodium chloride	Tretësirë injektuese: 4% glukozë, 0.18% klorur natriumi (ekuivalent me Na+ 30 mmol/L, Cl- 30 mmol/L).	B05XA10
	Tretësirë injektuese: 5% glucose, 0.9% sodium chloride (ekuivalent to Na+ 150 mmol/L and Cl- 150 mmol/L); 5% glucose, 0.45% sodium chloride (ekuivalent to Na+ 75 mmol/L and Cl- 75 mmol/L) [c].	
potassium chloride	Tretësirë: 11.2% në ampulla 20- ml. (ekuivalent me K+ 1.5 mmol/ ml., Cl- 1.5 mmol/ ml.).	B05XA01
	Tretësirë: 7.45%-7.5% (ekuivalent me K 1 mmol/ ml. dhe Cl 1 mmol/ ml.)/20ml [c]. 15% (ekuivalent me K 2 mmol/ ml. dhe Cl 2 mmol/ mL) [c].	
sodium chloride	Tretësirë injektuese: 0.45% 500 ml; 0.9% 100 ml, 500 ml izotonik (ekuivalent me Na+ 154 mmol/L, Cl- 154 mmol/L), 3% 500 ml, 6% te rustet me fibrozë cistike	B05XA03
sodium hydrogen carbonate	Tretësirë: 8.4% në ampulla 10- ml. ose 20 ml (ekuivalent to Na+ 1000 mmol/L, HCO3-1000 mmol/L).	B05XA02
sodium lactate, compound	Tretësirë injektuese, 500 ml	B05XA
albumins	Tretësirë për infuzion: 20%, 50 ml	B05AA01
fat emulsion	Tretësirë për infuzion: 20%, 500ml	B05BA02
aminoacids	Tretësirë për infuzion: 500 ml	B05BA01
polygeline	Tretësirë për infuzion: 3.5% - 500ml	B05AA06
parenteral nutrition	Tretësirë për infuzion: 1000 - 2500ml	B05BA10
aminoacide	Për përdorim në nefrologji	B05BA
26.3 Tjera		
water for Injeksion:	2- ml.; 5- ml.; 10- ml. ampulla.	V07AB
27. VITAMINS AND MINERALS		
ascorbic acid	Tableta: 50 mg dhe 500 mg inj 500 mg/5 ml, 1g/5ml	A11GA01
calcium gluconate	Injeksion: 100 mg/ ml. në ampulla 10- ml.	A12AA03
folic acid	Tabletu: 5 mg	B03BB01
hydroxocobalamine	Injeksion: 1 mg/ml, 1ml	B03BA03
zinc sulfate	Tretësirë: 25 mg/ml	A12CB01
vitamin ADEK	fibroza cistike	A11
28. BARNAT QË PËRDOREN NË OTORINOLARINGOLOGJH		

o budesonide	Sprej nazal: 100 mcg për dozë.	R01AD05
o ciprofloxacin	Topikal: 0.3% drops (si hidroklorur).	S02AA15
29. BARNAT SPECIFIKE PËR KUJDES NEONATAL		
29.1 Barnat që përdoren te neonatët [c]		
caffeine citrate	Injeksion: 20 mg/ ml. (ekuivalent me 10 mg caffeine base/ ml.). Tretësirë orale: 20 mg/ ml. (ekuivalent me 10 mg caffeine base/ ml.).	N06BC01
chlorhexidine	Tretësirë apo gel: 7.1% (digluconate) 4% chlorhexidine (per kujdes per kerthizen) [c]	A01AB03
o ibuprofen	Tretësirë for Injeksion: 5 mg/ ml.	R02AX02
o prostaglandin E	Prostaglandin E1 (alprostadil) Tretësirë për injeksion: 0.5 mg/ ml. Prostaglandin E2 (dinoprostone) Tretësirë për injeksion: 1 mg/ ml.	C01EA01 G02AD02
surfactant	Suspension për instilim intratekal: 25 mg/ ml. or 80 mg/ ml.	R07AA
29.2 Barnat që përdoren te nënat		
dexamethasone	Injeksion: 4 mg/ ml.	A01AC02
30. BARNAT PËR SEMUNDJET E NYJEVE		
30.1 barnat që përdoren për trajtimin e acidit urik		
allopurinol	Tableta: 100 mg.	M04AA01
30.2 Agjentët-modifikues të cilët përdoren te çrregullimet reumatologjike		
azathioprine	Tableta: 50 mg.	L04AX01
febuxostat	Tableta: 80 mg hyperuricemia, uric arthritis	M04AA03
hydroxychloroquine	Tableta: 500 mg rheumatoid arthritis, lupus eritematosus, sjogren syndrome	P01BA02
sulfasalazine	Tableta: 500 mg.	A07EC01
paricalcitol	Injeksion: 5 mcg/ml, 0.25 mcg dhe 0.5 mcg	H03BX02
sevelamer	Tableta: 400 mg, 800 mg	V03AE02
interferon alfa 2a	Tretësirë/shiringa 3 ml/0.5 ml	L03AB04
interferon beta -1 b	Tretësirë/shiringa 250 mcg/ml	L03AB08
lingolimod	Tableta: 0.5 mg	L04AA27
ocrelizumab	Koncentrat për infuzion: 300mg/10ml	L04AA36
interferon beta 1a	22 mcg dhe 44 mcg	L03AB07
o terapia zëvendësuese e enzimave	terapia tjetër enzimatike (mörbus gaucher)	A16AB
nitisnone	format orale 5 mg - tirozinemia	A16AX04
Dermatologjia (përveç tjerave që janë në listën bazike)		
Emri INN	Forma farmaceutike dhe fortësia	
erythromycin	Tretësirë (Losion) 4%, Gel 2%	D10AF02
clindamycin	Tretësirë 1%	D10AF01
gentamicine	Kremë 0.1 %	D06AX07
fucidic acid	Gazë, Kremë: 2%	D06AX01
oxytetracycline + hydrocortisone	Pomadë: 1 %	D06AA03
chloramphenicol	Pomadë 1%, 5%	D06AX02
cyclopyroxolamine	Pluhur: 1%, Tretësirë 8%	D01AE14
terbinafine	Kremë 1 %, Tableta 250 mg	D01AE15
nystatine	Tretësirë: 1ml =10.000 U.I.	D01AA01
clotrimazol	Tretësirë: 1 %, Kremë	D01AC01
isokonazolnitrat + diflucortolon	Kremë	D01AC20
micomazol	Gel	D01AC02
ketokonazol	Kremë, Tretësirë: 2 %	D01AC08
oxycanazol	Sprej, Kremë: 1 %	D01AC11
clocortolon	Kremë: 0.1 %	D07AB21
betamethasone + salicylic acid	Pomadë, Kremë, Tretësirë: 0.05% Ac.salye, 3%	D07X
betamethasone + gentamycine	Kremë, Pomadë: 0.05 % Gentamycin 1 %	D07X
flucinolone	Gel: 0.05 %	D07AC04
monetasone	Losion, Pomadë, Kremë: 0.1%	D07AC13
triamcinolone	Injeksion: 40 mg /3 ml	D07AB09
prednisone	Tableta: 5 mg, 20 mg	H02AH07
deksamethasone	Tretësirë: 0.2%	D07AB19
methylprednisolone	Kremë: 0.1 %	D07AA01
urea	Kremë: 10 %, 40%	
quiphenadine	Tableta: 10 mg, 25 mg	R06AX31
desloratadine	Tretësirë: 2.5 mg/5ml	R06AX27
sulfur pp	Pluhur:	D10AB02

mebendazole	Tableta: 100 mg. Tretësirë: 100:5ml.	P02CA01
pinicrolimus	Kremë: 0.1 %	D11A102
taecrolimus	Pomadë: 0.03 %, 0.1%	D11A101
imiquimod	Kremë: 5%	D06BB10
fluoro - uracil-ac. salyc-dimetil sul.	Fluoro -uracil 0.5%, Ac.salyc. 10.0%, Dimetil sul. 8.0 %	
tretinoin (VITAMIN A - ACID)	Kremë: x 0.05 % Kapsula: 20 mg	D10AD01
dexpantenol	Pomadë: 5 %	D03AX03
calcipotriol	Tableta: 0.25 mcg, Kremë: 0.005%	D05AX02
multivitamina	Tretësirë	A11AA03
boric acid	Pulvis	S02AA03
gentiana violet	Tretësirë 0.1% , 1%	D01AF02
	Pulvis	
rivanol	Tretësirë 1%	
eta, ure + acid salicilik + acid laktik + baze emoliente	Tretësirë: ETA, ure 10%, acid salicilik 1.5%, acid laktik 1% baze emoliente	
eta, ure + acid salicilik + acid laktik + baze emoliente	Tretësirë: ETA, ure 30%, acid salicilik 2%, acid laktik 1% baze emoliente	
hyaluronic acid + sulfadiazine	Kremë: 2%, gazë, sprej	
oleum jecoris	Pomadë	
solcoseryl	Pomadë Ekstrakt te gjakut te vicit 125 gr.	
lekobaze	Kremë	
lanolin	Pomadë	
vaseline	Pomadë	
liquid powder	Sol	
diclofenac	Gel 3 %	D11AX18
patch-teste standard	Alergjien te gatsberr standard	

Produktet sipas udhërrëfyessve klinik të aprovuar (përveç atyre që janë në listën bazike):

carboprost	Parandalimi dhe menaxhimi i hemorragjisë primare postpartale	G02AD04
captopril	Menaxhimi i preklampsisë së rëndë dhe eklampsisë. HTA	C09AA01
prostaglandina	Menaxhimi i preklampsisë së rëndë dhe eklampsisë	G02AD
teophylline	Astma	R03DA04
indapamide	HTA	C03BA11
chlortalidon	HTA	C03BA04
aliskiren	HTA	C09XA02
insulina prandiale	Diabeti	A10A

Produktet per toxoplazmoze, leishmania dhe malarie - te bëhet furnizim sipas produkteve nga lista e barnave esenciale të OBSH në rasi të paraqites së ndonjë rasti.

Të bëhet strategji e qartë për përdorimin e barnave anti TNF

Verziori zyrtar i Listës së Barnave Esenciale është verziori në gjuhën shqipe

Lista komplementare:

barnat për trajtimin e Hepatitit C		J05AP
erlotinib	Injeksion:100 mg	L01XE03
abirateron	Tableta: 250 mg	L02BX03
pertuzumab	Injeksion: 30mg/ml; 14 ml	L01XC13
risolitinib	Tableta: 5mg, 10 mg, 15 mg, 20 mg	L01XE18
finfogliod	Tableta: 0.5 mg	L04AA27
dornase alfa	fibroza cistike	R05CB13
teriflunomide	skleroza multiple	L04AA31
dimethyl fumarate	skleroza multiple	L04AX07
natalizumab	skleroza multiple	L04AA23
alemtuzumab	skleroza multiple	L04AA34
daclizumab	skleroza multiple	L04AC01
miloxantone	skleroza multiple	L01DB07
baclofen	skleroza multiple	M03BX01
vitamine D	skleroza multiple	A11CC
laronidase	mukopolisaharidoza	A16AB05

Barnat për trajtimin e sëmundjeve të rralla sipas dokumentit nga MSH (përveç atyre të cilat janë në listën bazike)